

1. sone

artmasını isteriz en güzel varlıkların
güzelliğin gül yüzü solmasın diye asla.
bir güzel, yaşlanıp da göçünce bugün yarın
anısı yaşar yine körpecik yavrusuyla
ama can yoldaşındır kendi parlak gözlerin.
kendi ateşin besler ruhunun alevini
kıtlığa çevirirsin bolluğunu her yerin,
kendi düşmanın gibi, ezersin can evini.
şimdi sen yeryüzünün taptaze bir süsüsün,
varlığın çiçek dolu bahardan müjde taşır,
ama kendi koncanda ruhunla gömülüsün.
pintiliğin arttıkça kendi sonun yaklaşır.
dünyaya acımazsan, oburlar gibi ancak
varlığın da mezar da güzelliği yutacak

2. sone

kırk yılın kışı, güzel alnını kuşattı mı,
kapladı mı yüzünü derin çukurlar artık,
gençliğin kibirli, süslü giyim kuşamı
beş para etmez olur, hırpani yırtık pırtık:
o zaman sorarlarsa güzelliğin nerededir,
dinç ve şen günlerinin hazinesi ne oldu;
dersen yuvalarına çökmüş şu gözlerdedir,
bencil utancıyla israfa övgüdür bu.
kavuşur güzelliğin çılgınca alkışlara
"benim güzel çocuğum beni kurtarır" dersen
"ve yüzümü ağartır ben yaşlandıktan sonra."
güzelliğin onda sürdüğünü göstersen!
o, sen yaşlandığında yeniler varlığını
soğuktan donan kanın duyar ısındığını.

3. sone

aynaya bak da şunu gördüğün yüze söyle:
sıra gelmiştir artık bir yaze yüz yapmana,
güzelliğini hemen yenilemezsen şöyle,
yeryüzü yoksun kalır, lanetlenir bir ana.
hiçbir güzel var mı ki el sürülmemiş rahmi
senin sürdüğün çiftin ekinini tepecek?
sırf kendini sevmenin mezarını ister mi,
geleceği ahmakça durdurur mu bir erkek?
sen annenin aynası olmuşsun da o sende
bulmuştur gençliğinin güzelim baharını;
kendi dinç varlığıyla görürsün pencerede
kırııklara rağmen, şu altın yıllarını.
istersen ki varlığın unutulsun bitsin,
bir kuru başına öl, izin de ölüp gitsin.

4. sone

savurgan güzel,nedir bu kendini harcaman
senin mirasın olan güzellikleri böyle?
doğa temelli vermez ,ödünç verir her zaman
eli açık olana borç verir içtenlikle
böyle yanlış kullanmak olurmu güzel pinti
miras bırakman için sana bırakılanı?
kar etmeyen tefeci bu koskoca serveti
niye t ketiyorsun yaşatmak varken canı
meraklısın kendinle i li dı lı olmaya
bu tatlı benliğin sırf aldatmağa yarar
vaktin geldi diyerek seni  ağırsa doğa
vereceğin hesapta elle tutulur ne var?
kullanmazsan gömülür g zellęin seninle
kullanırsan varisin olur da sürer gider böyle

5. sone

her g z n takıldığı o bir-içim-su yüzü
Özenle, incelikle yaratan  u saatler
birer zalim olup da vurunca yaman g rz 
o eşsiz güzellikten kalmaz hiçbir hoş eser.
durmak bilmeyen zaman, yaz'ı söküp götürür,
yok eder iğrenç kışın kucağına atarak;
 zsu, ayazda donar, sağlam yapraklar   r r:
güzellik kar altında, her yöne çıplak, çorak.
 zsuyu çiçeklerden çekip almamı sa yaz,
cam duvarlar içine kapatmamı sa onu,
güzel göçüp gidince güzellikten iz kalmaz:
gelir, kendisi gibi, anılarının sonu.
 zsuyu  ekilmi se, kış gelince o  i ek
kupkuru kalsa bile, tatlı özü sürecek.

6. sone

sakın silmesin kışın partal eli
yazını baharını, damıtılmadan benliğin:
akıt  irinliğini bir  i eye; doldur hazineni,
kendisini yok etmeden doldur hazinesini güzelliğinin.
gönülden borç ödeyenleri mutlu ediyorsa,
yasadışı tefecilik sayılmaz bu;
bir başka sen türetmek öncelikli vazifen, unutma,
biri on yapan elbette olur on kat daha mutlu;
on kere sen daha mutlu olurdun bir tek senden,
on kere sen on kere daha t retilibilseydin kendinden:
Ölüm çaresiz kalır o vakit, sen göçerken,
gelecek nesillerde ya amana g z yumarken.
yazık olmasın o eşsiz güzelliğine, bırak bencilliği,
miras ın olmasın solucanlar ve zapt etmesin ölüm seni.

7. sone

bak, o cânım aydınlık kaldırırken doğudan
alev alev başını, çevrilir bütün gözler
onun taptaze doğan güzelliğine, hayran
ve kutsal görkemine hizmet etmeği özler.
sarp yamaçtan çıkarken göklerin tepesine
gençliğinin gücünü andırır orta yaşı:
gülyüzüne o fâni bakışlar tapar yine,
altın yolculuğunda hepsi onun yoldaşı.
yorgun arabasıyla doruğa çıkar çıkmaz
yaşlılık çağı gelmiş gibi bırakır günü:
üstünden ayrılmayan gözler ona hiç bakmaz,
başka yerleri süzer, izlemez çöküşünü.
sen de kendi öğle’nde ölüp gözlerden ırak
unutulmaktan kurtul - bir oğul yaratarak.

8. sone

sen ki müziksin, müzik dinlerken hüznün niye?
tatlılar kavga etmez; sevinç, sevinçle coşar.
sana zevk vermeyene katlanırsın ne diye?
can sıkını bağrına basmakta ne anlam var?
birbirine eş olan hoş seslerin uyumu
yine de kulağına sıkıntı mı veriyor?
bil ki âhengin sana tatlı bir sitemi bu:
“parçaları dinleyip tümü unuttun,” diyor.
dinle, iyi bir koca gibi, tek bir tel nasıl
yaratırsa eşiyile birlikte hoş, bir ezgi,
baba, çocuk ve mutlu ana, yapıyor fasıl:
kulakları okşuyor tek bir sesin ahengi.
o sözsüz şarkı sanki tek bir ağızdan sana
“değerin olmaz, “ diyor, “yaşarsan tek başına.”

9. sone

bir dulun gözleri yaş dökmesin diye mi sen
tüketip duruyorsun kendini tek başına?
ah! ardında hiç çocuk bırakmadan ölürsen
dünya, dul kalmış kadın gibi yas tutar sana.
senden dul kaldığında, yaş kurumaz gözünde,
çünkü senin benzerin gelmeyecek ardından;
ne var ki başka her dul, çocuğunun yüzünde
kocasını görür de yeni güç alır ondan.
savurganların yazık ettiği varlık, ancak
yer değiştirir, dünya ondan yine zevk alır,
ama harcanıp giden güzellik son bulacak,
kullanmadan saklanıp ortadan kalkacaktır.
kim kendine karşı bu cinayeti işlerse
o insanın gönlünde aşk bulamaz hiç kimse .

10. sone

yazık! hem kıyasıya harcıyorsun kendini,
hem gönlün yeltenmiyor hiç kimseyi sevmeye.
biliyorsun, saymakla bitmez sevenler seni,
ama besbelli sen aşk duymuyorsun kimseye.
öldüren bir nefrettir yüreğindeki şeytan:
hiç umurunda değil kazsan kendi kuyunu,
çekinmezsın güzelim canevini yıkmaktan
onarmak olmalıyken asıl amacın onu.
sen tutum değiştir de cayayım düşüncemden,
yumuşak bir sevgi koy nefret yerine bir yol;
göründüğün gibi ol: cömert, sıcak, sevecen;
hiç değilse kendine yumuşak yürekli ol.
aşkım uğruna bir 'sen' daha yarat kendine:
güzellik onda veya sende yaşasın yine

11. sone

gençliğin günden güne kalırken gerilerde
bir yavru yaratırsan alsın diye yerini,
dinçken can verirsen o körpe can ilerde
senden göçen gençliğe varıp yaşatır seni.
böyle sürecek akıl, güzellik ve başarı;
yoksa cinnet, yaşlanmak, çürümek var yer altında:
hiç kimse düşünmese gelecek kuşakları,
insanlık sona erip giderdi üç batında.
dünya çoğalmak için doğmayanlarla dolu,
kaknem, kakavan, kaba: kısırlıktan bitsinler;
yaradan vermiş sana en iyiyi, en bolu,
bu cömert aramağana cömertçe karşılık ver
seni kendine mühür yapmış, bunu böyle bil:
sen de eşler yap diye, ölüp git diye değil.

12. sone

saatler, ben saydıkça geçiyor da peşpeşe,
nurlu gün, bakıyorum, çirkin geceye göçmüş;
görüyorum soluyor, yaşlanıyor menekşe,
kapkara büklümleri kaplıyor apak gümüş.
yapraksız, çıplak kalmış ulu ağaçlar işte:
sürüleri sıcaktan korurlardı eskiden.
yeşil yaz ekiniydi: şimdi devrilmiş de,
aksakal, salkım saçak, şu arabada giden.
düşünmeden edemem senin güzelliğini:
sen de çökersin vaktin yıkıp geçtikleriyle,
çünkü tatlı ve güzel, her şey harcar kendini,
yetişen tazeleri görüp koşar ecele.
kimse karşı koyamaz zamanın tırpanına,
kendi soyun direnir o kıyarken canına

sone 13

ah sen keşke sen olsan! ne var ki, canlar canı,
sen değilsin sen, ne de burada yaşayan sensin.
dilerim şu yaklaşan ecele hazırlanmanı;
güzel yüzünü başka birine vermelisin.
şu emanet güzellik böylece son bulmazsa,
benliğin, sen öldükten sonra yaşatır seni;
bir çocuğun olursa sürdürür, hiç olmazsa,
o tatlı varlığıyla senin güzelliğini.
kimse cânım bir evi bırakmaz çürümeye
görmemini şerefle ayakta tutmak varken,
kış günlerinde azgın bora öldüresiye,
sonsuz ecel ayazı, onu yaman sarsarken.
ah! bu israf, sevgilim. sen kendinden bilirsin:
babam var diyorsun ya; bırak, oğlun da desin.

sone 14

yıldızlardan derlemem vardığım yargıları,
oysa münecimliği enikonu bilirim;
ama anlatmam iyi ve kötü yazgıları:
ne âfet ve kıtlıklar, ne altüst olan mevsim.
ânlara fal bakamam, geleceği göstermem;
söylemem kime şimşek, yağmur ve rüzgâr kısmet,
tahta geçeceklerle ikbal müjdesi vermem
gökkubbede bulsam da türlü türlü alâmet.
senin gözlerindedir bildiğim her ne varsa,
o değişmez yıldızlar kaynağıdır sanatın,
birlikte yaşar gerçek ve güzellik yaşarsa;
sen sürdür varlığını, sürüp gitsin kaç batın.
yoksa, senin gelince sonun - bu falcı bilir
gerçekle güzelliğin kıyamet günü gelir.

sone 15

düşünüyorum da, dünyada büyüyen ne varsa,
bir an tutunabiliyor yetkinlik noktasında;
şu koca sahnede sergilenen tüm oyunlarsa,
gizliden gizliye hep yıldızların etkisinde.
bakıyorumda, bitkiler gibi çoğalıyor insanlar,
aynı gökten açılıyor ya da kapanıyor yolları;
gençlikte kabarıyor, inişe geçince sönüyorlar,
silinmeye başlıyor akıllardan gösterişli günleri.
o görkemli gençliğin geliyor gözlerimin önüne;
savruk zaman belki çöküşle tartışmaya girdi bile,
gençlik gününü, karanlık geceye döndürsek mi diye.
ama sevgin uğruna zaman'la savaşı sürdüren ben,
yeniden aşıyorum sana, o ne götürürse senden...

sone 16

fakat neden daha ciddi savaşmazsın
zaman denen şu kanlı zalimle?
ve çürüyüşe karşı kendini neden korumazsın
kısır dizelerimden daha kutlu şeylerle?
en şen saatlerin doruğundasın şimdi
ve çağırır seni bakire bahçeler
boyalı benzerlerinden daha hakiki
yaşayan çiçeklerini içtenlikle taşımak isterler.
hayat yeniden çizer onaran çizgileri;
ne benim çırak kalemim ne de zamanın kalemi
benzetip dış görünümünü ve iç değerini
insanların gözünde yaşar kılabilir seni
seni sen yapar kendini bırakman
ve çizgilerinle belirlediğin hayatını yaşamam

sone 17

hiç kimse inanır mı şiirime ilerde.
yazarsa baştan başa senin gerçek övgünü?
tanrı bilir şiirim varlığını gizler de

şimdi bir mezar gibi örter eşsiz yüzünü.
anlatsam gözlerinin güzelliğini bir bir
sayıp değerlerini tüketsem sayıları
bir gün derler ki “ozan yalancı mıdır nedir”
“dünyadaki yüzleri okşamış mı ki tanrı?”
solgun tomarlarımı hor görerek yererler
gerçeğı az lafı bol bir bunak diye bir gün:
hakkın olan övgüye ozan saçması derler
ve şişirme sözleri antika bir türkünün:
ama yetiştirirsen bir yavru o günlere
yavrunla şiirimle yaşarsın iki kere.

sone 18

seni bir yaz gününe benzetmek mi, ne gezer?
çok daha güzelsin sen, çok daha cana yakın:
taze tomurcukları sert rüzgârlar örseler,
kısacıktır süresi yeryüzünde bir yazın:
ışıldar göğün gözü, yakacak kadar sıcak,
ve sık sık kararı da yıldız düşer yüzünden;
her güzel, güzellikten er geç yoksun kalacak
kader ya da varlığın bozulması yüzünden;
ama hiç solmayacak sendeki ölümsüz yaz,
güzelliğın yitmez ki asla olmaz ki hurda;
gölgesindesin diye ecel caka satamaz
sen çağları aşarken bu ölmez satırlarda:
insanlar nefes alsın, gözler görsün elverir,
yaşadıkça şiirim, sana da hayat verir.

19. sone

aslanın pençesini körlet zaman ejderi
doyur dünyayı kendi yavrusunun canıyla;
kaplanın çenesinden sök o keskin dişleri
alevlerden dirilen ankayı yak kanıyla;
istersen kasırga ol şen mevsimleri karart
rüzgâr kanatlı zaman; yap aklına eseni
istersen dünyayı yık güzel yüzleri sarart
ama en kalleş suçtan alıkoyarım seni:
sevgilimin yüzünü saatlerinle oyma
köhne kalemin onu boğmamalı çizgiye;
sakın sürüp giderken çirkin izini koyma
sonraki insanlara güzellik kalsın diye.
geçkin zaman yapsan da en şom kötülükleri
şiiirimde sevgilim sonsuz yaşar dipdiri.

20. sone

yaradan, kadın yüzü çizmiş sana eliyle,
istek dolu sevgimin efendisi dilberi;
ince kadın yüreğin öğrenmemiştir hile,
bilmez kadınlardaki kancık döneçlikleri;
gözlerin daha parlak, *****likten yoksundur,
neye bakarsa baksın altın yaldız kaplatır;
erkeklerin en hoşı, en hoş şeyler onundur,
erkekleri büyüler, kadınları çıldırtır.
seni yaratmış olsa kadın olarak önce
yaradan bile çılgın bir sevgi duyacaktı,
ama bir hiç uğruna bir fazlalık verince
varlığına doymaktan beni yoksun bıraktı.
değil mi ki kadınlar için yaratmış seni,
sen sevgimi al, onlar sömürsün hazineni.

21. sone

ben başka bir ozanım. öbür manzumeciler
boyalı güzel görür kalemi alır ele
göğü tutup onunla yazdıklarını süsler
her güzeli benzetir kendindeki güzele.
hem de ne şatafatlı teşbihler çifter çifter:
güneşle ay; toprağın denizin cevherleri
nisan tomurcuklan nice bulunmaz şeyler
yeryüzünü kuşatan o cennet çemberleri. ..
ben gerçeği yazarım benim sevgim gerçek ya:
inan olsun sevgilim güzellerin güzeli
ana yavrusu gibi pek parlak olmasa da
gökyüzünde yanan o altın kandil misali. ..
onların boş lafları olamaz benim işim:
satacak değilim ki niçin övecekmişim.

22. sone

yaşlısın deseler de bana, inanmam aynalara,
gençlik ve sen aynı yaşıtasınız ya!
ama zamanın yol yol izler açtığını görürüm de sende,
anlarım, er geç bana da gelip çatacak ölüm.
seni baştan ayağa saran şu güzellik var ya,
yüreğimin en gösterişli örtüsü de o işte benim.
güğsünde yaşadıkça yüreğim, yüreğinse ben de arttıkça,
kim der ki, nasıl diyebilir ki, senden yaşıyım?
yeni doğmuş yavruyu sakınır gibi ebesi,
taşıdığım yüreğin üstüne ben nasıl titreyeceksem.
nasıl sakınacaksam kendimi, kendim için değil, senin için;
öyle sakın işte sen de kendini, ey sevdiğim!
geri gelir sanma yüreğin, benim yüreğim öldükten sonra;
bana vermiştin onu, unutma, geri almamak üzere bir daha.

23. sone

korkudan sahnede eli ayağına dolaşıp,
rolünü şaşırın kötü bir oyuncu misali;
ya da azdıkça içine sığmayan öfkesi taşıp
kendi yüreğini zayıf düşüren çılgın biri gibi,
unutuyorum, kendime güvenim olmadığından mutlaka,
tam olarak söylemeyi aşk oyununun sözlerini;
ve aşkımın yükü öylesine ağır geliyor ki bana,
kendi aşkımın gücü karşısında eziliyorum sanki.
o halde, nedemek istediğimi bakışlarım anlatsın,
konuşan gönlümün sessiz sözcüsü olsun onlar;
aşkımı onlar açığa vursun, derdime çare arasın;
öyle ki, hiç kalsın yanında, durmadan konuşanlar.
ah, sessiz aşk neler yazmış, öğren artık okumayı,
aşkın sırrına ermişler bilir gözleriyle duymayı...

24. sone

gözlerim ressam rolünü aldı ve kabartma çizgilerle,
güzelliğinin biçimini gönlümün levhasına çıkardı;
bedenime gelince, o da bu resmin çerçevesi oldu işte;
malum, resmin konumundan bilinir usta ressamın sanatı.
seni olduğu gibi yansıtan resim nerde diyorsan,
ressamın içine bakıp hünerini orda görmelisin;
camlarının parlaklığını senin gözlerinden alan,
güğsümdeki sergide asılı resme ulaşmalısın.
işte bak, gözler gözler için neler yapıyor!
gözlerim senin şeklini çizdi, seninkilerse,
gönlüme açılan birer pencere; güneş de bayılıyor
onlardan içeri bakmaya, sen varsın diye içerde.
ama gözlerin sanatında yine de bir eksiklik var:
gördüklerini çiziyorlar yalnız, yüreği tanımıyorlar.

25.sone

yıldızların gözdesi olanlar övünsünler
ikballe, iktidarla, alımlı ünvanlarla;
kader vermediyse de bana böyle bir zafer,
mutluyum en saydığım beklenmedik şanlarla.
hükümdar gözdeleri ne güzel yaprak açar;
güneşteki kadife çiçeğidirler ancak:
içlerinde gömülü kalır kibirler, şanlar,
çünkü kaş çatıldı mı her görkem yok olacak.
savaşlarda gücüyle ün salan bir kahraman
bin zafer kazansa da düşmeye görsün bir kez,
adı silinir şeref defterinden o zaman,
mertlik destanı artık anılarda süremez.
ben sevdim, sevildim ya; hepten mutlu yaşarım
yoldan çıkartılamam, ne de yoldan şaşarım.

26. sone

sevgimin sultanı, ben kul oldum işte sana,
erdemini güçlendirdi benim görev duygumu;
gönderdiğim bu yazı, elçilik yapsın bana,
bir zekâ gösterisi değil, hizmet belgem bu.
böyle yüce görevi zavallı aklım belki
anlatamaz da doğru dürüst, cılız gösterir,
ama sendeki ruh ve düşün öyle güzel ki,
umarım, işte onu bana çırpıplak verir.
uğur doğar yazgımı yönelten yıldızlarda,
talihim başlayarak yaver gitmeye yine,
yırtık pırtık sevgime giyim kuşam sağlar da
lâyık gösterir beni senin iyiliğine.
bir gün övüneceğim sevdiğim için seni,
o güne dek görünmem sınırsın diye beni.

27. sone

yorgun argın, alırım yatağımda soluğu:
yatak, yol yorgununa en hoş dinlenme yeri,
ama bu sefer başlar aklımın yolculuğu,
kafam çırpınır gövdem bitirmişken işleri;
depresen duygularım gurbet elden o zaman
sana varmak isteyip uğrunda hacca çıkar,
baygınlaşan gözlerim açıldıkça durmadan
sırf körlerin gördüğü karanlıklara bakar:
hiç değilse ruhumda düş kuran bir göz var da
görmeyen bakışıma senden hayal getirir,
hayalin karanlıkta elmas gibi parlar da
korkunç geceyi süsler, ona taze yüz verir.
gündüz bedenim, gece aklım huzur bulamaz,
gövdeyle baş senden de benden de kurtulamaz

28. sone

nasıl dönüp geleyim bedenim dinç gönlüm şen?
dinlenmek nimeti hiç nasib olmaz ki bana?
günün cefası huzur sağlayamaz geceden:
gün gecenin gece günün kıyar canına.
kanlı bıçaklı iki düşman değiller sanki.
elele verip bana başlarlar işkenceye:
biri hep işe koşar hep sızlanır öteki
çalışmak beni senden uzaklaştırdı diye.
günü hoş tutmak için “sevgilim parlak” derim
“aydınlattır gökleri bulutlar kararmışken.”
yağız yüzlü geceyi över diller dökerim:
“yıldızlar kör olunca sevgilimdir nur döken.”
ama gün işte her gün çilemi uzatıyor;
gece işte her gece derdime dert katıyor.

29. sone

bakışlarda küçümeyiş okuyorum
yalnızım bedbahtım tesellisizim.
gökler sağır sesim boğuk
ve lanet okuyorum talihime
kıskançlıktan kuduruyorum
kiminin ikbalini aczimden utanıyorum.
hazlarım iğrendiriyor beni.
o zaman sen geliyorsun aklıma
ve birden bire kanatlanıyorum bir tarla kuşu gibi mest
içim aydınlıkla doluyor yükseliyorum yükseliyorum
neşideler söylüyorum hayata göklerin eşiğinden
bana ne toprağın çirkinliğinden
insanların zilletinden bana ne?
hatıran öyle sonsuz bir hazine
ve sevgin öyle büyük mutluluk ki dostum!
en mağrur hakanların tacını hor görüyorum

30. sone

bazan geçmiş günlerden kalanları anarım
bir araya gelince hoş sessiz düşünceler;
aradığım şeylerin yokluğuna yanarım
gönlümü yitenlerle çektiğim yaslar deler:
yaş bilmeyen gözlerim boğulur da yaşlara
ölüm gecesindeki sevgili dostlar için
depreşir yüreğimde nice kapanmış yara
yitip gitmiş yüzlere inlerim için için.
geçmiş yaslar yeniden beni yürekten vurur
acıları saydıkça bir bir içim kan ağlar;
gönlüm eski dertleri anıp çile doldurur.
borcum bitmemiş gibi yine keder borcum var.
ama sevgili dostum seni andım mı yeter:
bütün yitenler döner bütün acılar biter

31. sone

ölüp gitti sanarak özlediğim tüm dostlar
senin güzel göğsünde bir araya geldiler;
orda hem aşk hem aşkın varlığı hükümdar
hem toprağa düştü sandığım sevgililer.
yürekte inandığım sevgili yürekte çaldı
yalvaran yaşlarımı nice cenazelerde
ama bak onlar sende kaldılar göçseler de
sen gömülü sevginin yaşadığı mezarın
yitirdiğim dostlardan kalma andaçlar orda
benden ne aldılarsa hep senin olsun varsın:
artık yalnız senindir neler varsa onlarda.
hepsi birleşmiş sende; hepten seninim bende

32. sone

benim ömrüm bitince hâlâ yaşıyorsan sen
hoayat ölüm gömünce kemiklerimi yere
talihin cilvesiyle bir göz atmak istersen
ölmüş dostundan kalan zavallı dizelere
karşılaştır hepsini bugünkü yapıtlarla:
çok gerisindedirler ustaca yazanların:
onları şiir diye değil aşk için sakla:
katına çıkamazlar bahtiyar ozanların.
içinden geliyorsa bana söyle şunları:
“güçlenseydi dostumun esin perisi hele
“yaratısı aşardı aşkından doğanları.
“allı pullu yürürdü yüksek rütbelilerle.
“ama o öldü yeni ozanlar ondan üstün:
“onlarda sanat dostta aşk okuyorum bugün.”

33. sone

ne görkemli şafaklar görmüşümdür hükümdar
gözleriyle dağlara koyar en şanlı süsü
altın yüzü öptükçe yemyeşil olur kırlar
soluk sulara yaldız kaplar kutsal büyü. ama
birden bırakır gökten inmiş yüzüne
saldırsın diye hınzır bulutların yığını
sonra saklar yüzünü üzgün dünyadan yine
batıya kaçıp gizler kararan varlığını;
sevgili güneşim de doğup ruhuma doldu
bir sabah zaferlerle görkemlerle erkenden
ah sonra gitti ancak bir saat benim oldu
kara bulutlar onu yine gizledi benden.
bu yüzden ona karşı sevgim kapılmaz hınca
yerdekiler solmaz mı gökte güneş solunca?

34. sone

öyle güzelim bir gün vaad edip sanki neden
pelerin giydirmeden yola çıkarttın beni
indi de kem bulutlar yarı yola gelmeden
hain duman gizledi senin alıp görkemini
bora görmüş yüzümü yağmurlar ıslatınca
yetmez bulutu delip kurulamağa koşman:
övgü olmaz yarayı iyi eden ilâca
utanç denen illete olamıyorsa derman.
senin utanman benim yüreğimi dağlamaz;
sen pişmanlık duysan da olanlar yalnız bana;
suçlunun üzüntüsü pek teselli sağlamaz
o suçun çarmihini sırtında taşıyana.
ah sevginden dökülen o inci gibi yaşlar
onlarda şerre fidye illetlere deva var.

35. sone

yakınmasan da olur artık kötülüğünden:
güllerde diken vardır gümüş çeşmede çamur;
tutulur ay ve güneş söner bulut yüzünden;
en şirin tomurcukta iğrenç kurtlar bulunur.
kusursuz insan olmaz bende de kabahat az mı?
örnekler verip haklı bulmak suç işleyeni?
bu özürler büsbütün ahlâkını bozmaz mı?
günahlarından öte bağışlamışım seni.
benim aklım savunur senin şehvet suçunu;
avukatın gibiyim dâvâcın olsam bile:
suçlu ben'im yargıca kendim söylerim bunu
iç savaşa tutuşur bende nefret sevgiyle.
suç ortağı olmaya gösteriyorum rıza
hiç acımadan beni soyan tatlı hırsıza.

36. sone

itiraf edeyim ki ikimiz apayrınız
birleşik olsa bile bölünmeyen sevgimiz:
bu utanç lekeleri bende kalacak yalnız
bana nasib olacak çile doldurmak sensiz.
duyduğumuz sevgiler birdir bir bakıma
yaşamımızı bölen acıklı ayrılıklar
sevginin birliğini altüst edemez ama
sevişmenin tadından tatlı saatler çalar.
sevgilim olduğunu açıklamam artık ben
yanıp yakıldığım suç lekelerdiye seni
bana iyilik edip şeref veremezsin sen
feda etmeden kendi adının şerefini:
sakın buna kalkışma; öyle ki sana sevgim
benim olduğun için iyiliğin de benim.

37. sone

seyredip haz duyar ya çökmüş bir baba hani
kabına sığamayan delifişek oğlandan
ben de kaderim yaman sakat edeli beni
huzur duyarım senin erdeminden vefandan.
güzellikle soyluluk servet akıl hep sende
bunlardan biri ya da hepsi ondan da fazla.
hakçası bu: başına taç oldu onlar; ben de
bu eşsiz hazineye katılıyorum aşkla.
ne sakat ne zavallı ne acıklıyım artık
bana öyle yaman güç verdikçe senin gölgen
yeter de artar bile senden aldığım varlık:
görmekinden bir parça alıp yaşıyorum ben.
dilerim senin olsun en iyi ve en kutlu;
bu dileğimle bile olurum on kat mutlu.

38. sone

çeker mi benim esin perim konu kıtlığı
sen şiirime sebil ettikçe soluğunu
yanında kaba kâğıt kalemin kof kaldığı
hoş varlığın oldukça bana en tatlı konu?
ah tüm teşekkürleri övgüyü kendine sun;
varsa al yazdığımda değerli gördüğünü.
sen yaratıcılığa ışıklar saçıyorsun.
sanki kim dilsiz kalıp yazamaz ki övgünü.
sen onuncu peri ol kötü ozana gelen
yaşlı dokuz periden on kat yüksek değerini;
gür esinlerle dolu peridir sana gelen:
bu günü aşan sonsuz dizeleri getirsin.
bu deney çağına hoş gelirse esin perim
üzgüsü benim olsun övgüsü senin derim.

39. sone

ah nasıl efendice övgüler sunsam sana?
hep senin değerindir bende varsa bir değer
kendimi övmek sanki ne kazanç sağlar bana?
böbürlenmektir sana söylediğim türküler.
sırf bu yüzden bile biz yaşamalıyız ayrı;
tek diye bilinmesin güzel aşkız artık:
sana verebilirim salt hakkın olanları
hele bir gerçekleşsin aramızda ayrılık.
ah yokluk sen kimbilir ne korkunç bir işkence
olurdun uzaklığın acısı sağlamasa
sevgi düşünceleri gibi hoş bir eğlence
zaman ve hayal gücü yüreği dağlamasa;
sen öğretmiş olmasan nasıl çift olurmuş tek
burda bulunmayı var gücünle överek.

40. sone

hepsini al sevgilim ne sevgi varsa bende
çoktan senin olmayan ne sevgi sağlarsın ki?
gerçek der misin ona eline geçersen de
sevdiklerimin hepsi sende değil mi sanki?
sevgilimi alırsan gerçek sevgim uğruna
ses çıkarmam onunla keyif sürdüğün için;
sevgime sırt çevirip el uzatırsan ona
kendini aldatırsan suçun büyüğü senin.
tatlı hırsız yine de bağışlarım suçunu
sen varımı yoğumu alırsan bile benden;
oysa daha acıdır sevenler bilir bunu
sevginin haksızlığı nefretin sillesinden.
güzel sürtük kötülük iyi görünür sende;
biz düşman olmayalım can evimi söksen de.

41. sone

ben kalbinden uzakken fırsat kaçırmayarak
yaptığın şu sefahat şu çapkınlıklar var ya:
hepsi de güzelliğin gençliğin için bir hak
çünkü nereye gitsen arzu koşar oraya ..
herkes seni kazanmak ister cömertsin diye;
sen afet bir güzelsin: sevaptır güzel sevmek.
kadın karar vermişse ağına düşürmeye
anasından doğmuş mu ondan kaçacak erkek?
ah yine de kalbinden kovmazsın belki beni;
güzelliğini hoppa gençliğini kınarsın
onlar sefahatte de bırakmazlar peşini:
zorlanırsın ve çifte ihanete kalkarsın
güzelliğinle çekip aldığın kadına da
o güzellikle beni aldatarak sana da.

42. sone

o kadın senin oldu: derdim değil yalnız bu;
onu eşsiz bir aşkla seviyordum doğrudur;
ama sen onun oldun yas'a boğdun rûhumu:
sevgi yok olup gitti beni kahreden budur.
bağışlarım çünkü aşk suça iter seveni.
sen onu seviyorsun ben seviyorum diye;
o da benim uğruma aldatıyor ya beni
hatırım için razı dostumdaki sevgiye.
ben seni yitirirsem kaybım aşkımın kârı
ve onu yitirirsem dostumun kazancı var;
ikisi birleşti de ben yitirdim onları
gönlümü almak için bana haç çıkardılar.
sevinçliyim yine de: dostumla tek varlığız;
ne hoş düzen! o kadın beni seviyor yalnız.

43. sone

apaçık görüyorum gözlerimi yumunca.
bütün gün gördüklerim taşımaz hiçbir değer
ama düşlerde sen varsın uyku boyunca;
göz karanlıkta ıştır karanlıkları deler
başka bütün gölgeler gölgede ışık bulur;
bedeninin gölgesi mutluluğu gösterir
ışıl ışıl gündüze saçarak daha çok nur
senin gölgen nasıl da kör gözlere fer verir.
gözlerim kutlu olur seni seyrettikçe ben
canlı gün aydınlanır sendeki ışıklarda
en karanlık gecede belirsiz güzel gölgen
derin uykuda sönmüş gözlere can katar da.
seni görmeyince benim günüm her gece;
geceler gündüz olur düş seni gösterince.

44. sone

düşünceye dönüşse benim etim kemiğim
yolum kurban gidemez hoyrat mesafelere;
ben tüm uzaklıkları aşıp erişeceğim
sınırsız ötelere senin olduğun yere.
varsın sınırsız basın ayağım topraklara
dünyada bir köşede senden uzak mı uzak
çevik düşünce sıçrar dinlemez deniz. kara
ulaşır özlediği yere hayal kurarak.
ben düşünce değilim: ah düşündükçe bunu
- sen gittin ben uçamam - bu öldürüyor beni;
alt tarafı varlığım biraz toprak biraz su:
inleyerek beklerim geleceğin keyfini.
bu iki som maddeden birbirinin yasına
nişan takan o ağır yaşlar kalacak bana.

45. sone

öbür ikisi hafif hava paklayan ateş
ben nerdeysem onlar da hep seninle beraber:
birisi düşünceme öteki arzuma eş;
bir vardır bir yok: böyle hızla kayıp giderler.
bu uçucu maddeler yel yeperek yol alır.
aşk elçileri gibi. sevecenlikle sana;
canım dört maddedendir. o ikisiyle kalır
üzgün yürekle düşer ecelin kucağına.
tüm varlığım kavuşur öz yapısına derken:
o hızlı haberciler senden dönmüştür işte –
onlar bana müjdeler getirmiştir gelirken
senin sağ sapasağlam olduğunu görmüş de.
duyunca mutluyumdur sonra sevincim söner;
yine elçi yollarım hüznün kalbime döner.

46. sone

savaşır gözlerimle gönlüm öldüresiye
senin güzelliğinin ganimeti yüzünden:
gözüm kovar gönlümü seni görmesin diye
gönlüm ister gözüme pay vermemek yüzünden.
gönlüm bildirir senin orada yattığını
öyle bir hücrede ki giremez billur gözler;
gözüm inkâra kalkar gönlün anlattığını
güzel yüzünün ona sığındığını söyler.
gönlü dinleyip karar vermek için toplanır
düşünceler kurulu: soruşturur hakçası
kurulun yargısıyla bir karara bağlanır
seven gözün payıyla duyan gönlün parçası:
senin dış güzelliğın olur gözümün payı
gönlüm kazanır aşkın gönlündeki dünyayı.

47. sone

anlaşıp birleştiler benim gözümle gönlüm.
karşılıklı iyilik yaparlar gerek varsa:
bir bakışa acıkıp azap çekerse gözüm
ya da seven kalbimi hıçkırıklar boğarsa.
gözlerim. sevgilimin resim şölenindedir.
gönlümü çığırırlar renklerin cümbüşüne;
güzlerim de gönlüme konuktur arada bir
ve candan ortak olur bu sevdanın düşüne.
ya resminle bendesin ya benim aşkımla bak.
sen hep can evimdesin uzaklara gitsen de.
kalamazsın bendeki düşüncelerden uzak.
ben hep onlardayım ya. onlar her zaman sende.
onlar uyusalar da resmin işte karşımda
gözü gönlü uyutmaz şölen yapar canımda.

48. sone

nasıl da özenmiştim yola çıkmadan önce:
değersiz her malımı mahzene kapatarak
tam bıraktığım gibi bulmak için dönünce
en güvenli yerlerde hıncır ellerden uzak.
mücevherlerim senin yanında çerden çöpten:
sen eşsiz huzurumdun şimdi yas olacaksın;
sen ki canlar canısın derdim günüksün hepten
en adi hırsızların elinde oynacaksın.
ben sandığa koymadım kilitledim.seni;
yoksan bile ordasın diye bildiğim yere
can evime usulca sokup gizledim seni
girip çıkasın diye kendi keyfine göre.
seni çalarlar ordan bile işte korkum bu:
böyle değerli ödöl hırsız eder namusu.

49. sone

o gün gelsin hazırım; ergeç gelirse o gün
kusurlarıma bakıp kaşını çatacaksın
aşkının değerine ters düşecek gördüğün
bu uyuşmaz hesabı silip kapatacaksın.
o gün gelsin hazırım; el gibi geçersin ya
o gün gözlerinle selâm bile vermeden;
aşk bürünmüştür artık bambaşka bir kılığa.
asık suratın için bulursun birçok neden.
o gün gelsin hazırım alıştırdım kendimi:
değerim hakkım budur diyerek bile bile.
kendime karşı tanık kaldırıyorum elimi
ve savunurum senin haklı özrünü şöyle:
zavallı ben'i bırak yasalar senden yana
gerekçe gösteremem bana sevgi duymana.

50. sone

yola koyuldum ama ilerlemek ne de zor;
şu yorucu yol var ya ben sonuna vararak
rahata kavuşmayı umarken şöyle diyor:
“sen ne kadar gidersen dostun o kadar ırak.”
beni götüren hayvan üzüntümün yorgunu
güçbelâ yürür benim dert yükümü taşıırken;
zavallı bir sezgiyle öğrenmiş sanki şunu:
binicisi hız sevmez senden uzaklaşırken.
kanlı mahmuzum bile onu öne süremez
sağrısını öfkeyle bazen dürtükleyince;
yalnız inilder de başka yanıt veremez
o derisini deşen mahmuzdan keskin bence.
çünkü o inleyişten şu doğuyor kafamda:
benim derdim önümde sevincimse arkamda.

51. sone

bineğimin suçunu hoş görebilir sevgim:
yavaş gitti ben hızla uzaklaşırken senden.
senin olduğun yerden niçin koşup gideyim?
dönünceye dek koşu tutturmağa yok neden .
ah. zavallı hayvanım ne özür bulur böyle.
hızların en yamanı bana yavaş görünür;
ben üzengi vururum rüzgâra binsem bile.
kanatlanıp uçarım başka her hız sürünür.
aşık atamaz hiçbir at arzumla o zaman.
çünkü arzu en güçlü aşktan doğan yaratı.
kişner - külçe et değil - ateşli bir küheylân;
aşka karşılık sevgi hoş görür bitkin atı.
senden uzaklaşırken kasden yavaş gitti ya
ben sana koşup onu bırakacağım yaya.

52. sone

nasıl açar da kutsal anahtarıyla zengin
kucaklaşırsa cânım kitli hazinesiyle
seyrek tadılan zevkin körlenmemesi için
nasıl denetlemese her saat - ben de öyle ...
işte bunlar en mutlu en şanlı şöenlerdir:
arada bir gelirler upuzun yıl boyunca;
paha biçilmez taşlar seyrek dizilenlerdir
ayrık mücevherlerdir görkem verenler taca.
zaman mücevher kutum gibi basar bağrına
ya da giysi dolabım gibi saklar da seni
eşsiz kutsallık versin diye eşsiz bir ana
gözler önüne serer tutuklu görkemini.
erdemlerin sonsuzdur varlığın gür ve kutlu:
sana ermek zaferdir sensizlik umut dolu.

53. sone

sen neden yapılmışsın varlığının özü ne?
sayısız garip gölge el pençe divan sana.
herkes tek bir kez yansır herkeste tek bir gölge;
tek olan senden düşer her gölge dört bir yana.
besbelli sana desem gel adonis' i * anlat:
o senin sahte resmin salt kötü bir taklidin ...
helena'nın* yüzünde her güzellik bir sanat
ve sen yunan giysili bir yeni şahesersin.
dile getir ilkyazı hasadın bolluğunu
sendeki güzelliğin gölgesi olur biri
öteki isbat eder ne cömert olduğunu -
ve biz sende buluruz tüm kutsal biçimleri.
senden bir payı vardır tüm dış güzelliklerin;
gönül sadakatinde yoktur eşin benzerin.

54. sone

ah güzellik nasıl da doğruluğun kattığı
cânım süslerle kat kat güzelliğe bürünür!
gül alımlıdır ama bağrında yaşattığı
tatlı kokuyla bize çok daha hoş görünür.
yaban güllerinin de büyülü kokularda
görkeme ermiş güller kadar koyudur rengi;
onlar da dikenlidir: yaz soluğu açar da
konca peçelerini oynarlar dört kol çengi.
ama dış görünüştür onların tek erdemi
yaşarlar okşanmadan; gözlerden irak solar
yapayalnız ölürler. cânım güller öyle mi:
tatlı ölümlerden varlığa ıtır dolar.
sevgi dolu güzel genç sen solup gittiğinde
şirirlerimde yaşar senin öz gerçeğin de.

55. sone

ne yaldızlı hükümdar anıtları ne mermer
ömür süremez benim güçlü şiirim kadar;
seni pasaklı zaman pis bir mezara gömer.
ama satırlarımda güzelliğin ışıldar
savaşlar tepetaklak devirir heykelleri
çökertir boğuşanlar yapı demez sur demez
ama mars'ın kılıcı cengin ateş selleri
şiirimde yaşayan anını yok edemez.
ölüme ve her şeyi unutturan düşmana
karşı koyacaksın sen; yeryüzünü mahşere
yaklaştıran çağların gözünde bile sana
bir yer var övgüm seni çıkarttıkça göklere
dirilip kalkıncaya kadar mahşer gününde
yaşarsın şiirimde sevenlerin gönlünde

56. sone

tatlı sevgi gücünü tazele de iştahın
körlendi demesinler bıçak çekmeden önce;
öyle ya bugün doyup yatışsa bile yarın
bulur eski gücünü yeniden bilenince.
sen de öyle ol sevgi: bugün aç gözlerini
tıkabasa doyur da sımsıkı kapat. ama
iyice görmek için yarın aç gözlerini:
sonsuz duygusuzlukla aşkın rûhuna kıyma.
bu acıklı ayrılık diyelim ki bir umman
böler yaman gücüyle bir sahili ikiye.
her gün iki nişanlı gelir sevgi o zaman
dönmüştür: sevinirler kıyı şenlendi diye.
ya da ayrılık kıştır nice üzüntü dolu
onun için dört gözle beklenir yazın yolu.

57. sone

kölen olmuşum senin, elden başka ne gelir,
gece gündüz el pençe divanım buyruğuna;
geçirdiğim saatler baştan başa bir hiçtir
sen buyurmuş değilsen çabalarım boşuna.
senin için, sultanım, saatleri gözlerken
ben kimim ki küseyim sonu gelmez günlere,
kara kara düşünmem, acı çekmem özlerken
uğurlar olsun dersin kölene sen bir kere
ben kimim ki kıskanıp kuşkulanıp sorayım
kimle içli dışlısın, nedir yaptığın işler;
derdim günüm put gibi düşünmeden durayım,
mutlu kıldıklarını bilmek içime işler.
öyle körkütük sadık bir köledir ki seveda,
seni kötü göremez bin kötülük yapsan da.

58. sone

tanrı beni ilk başta sana kul yaptı sonra
keyfine el koymamı yasak etti
ya da özlem duymamı hesaplı zamanlara:
kölenim ya boş vaktin olsun diye bekletti.
ah bırak katlanayım el pençe divan: değer
senin özgürlüğünün tutuklu yokluğuna;
her mihnete sabreder her azara baş eğer
incittin diye hiç suç yüklemeyiz sana.
sen nerede olursan ol yetkin güçlü özgürsün;
hâkimsin dilediğin gibi kendi vaktine:
canın neyi isterse varsın o keyfini sürsün
kendine suç işlersen kendin başla yine.
beklemek cehennemdir ama beklerim seni
iyi kötü demeden suçlamadan keyfini.

59. sone

yeni hiçbir şey yoksa yalnız eskiler varsa
demek ki beynimize oynanan bir oyun var
yaşamış bir çocuğu doğurmağa kalkarsa
yaratma çabasıyla sancılanarak tekrar!
ah şu eski defterler bir dönüp baksın geri.
güneşin beş yüz kere dönüşünden de önce
göstereyim eski kitap sendeki imgeleri
ilkin nasıl yazıya döküldüyse düşünce.
acaba eski dünya neler demiş görelim
sendeki görmelere değer güzelliklere;
onlar mı üstün biz mi bu işin ustası kim
yoksa dönüp dolaşıp geldik mi aynı yere?
hiç kuşku yok: geçmişte ne sivri akıllılar
senden değersizlere övgüler yağdırdılar.

60. sone

dinen dalgalar gibi kayalık kıyılarda
sonlarına koşuşur ömrümüzün ânları
hızla yuvarlanırlar çırpınarak ardarda
tutmak istencesine öne atılanları
doğan varlık aydınlık günlere erer ermez
olgunluğa ilerler tam kıvamını bulur.
zaman armağanını yok etmeye koyulur.
gençliğe vergi olan süsü zaman didikler
en gözde varlıkları canavarlar gibi yer.
kimse karşı duramaz amansız tırpanına:
ama o gaddar ele rağmen seni över de
dimdik durur şiirim umut dolu günlerde

61. sone

ağır gözkapaklarım yorgun gece içinde
hayalinle apaçık kalsın dileğin bu mu?
sana benzer gölgeler gözümle eğlensin de
keyfince parçalayıp geçsinler mi uykumu?
gönderdiğin ruhun mu canevinden uzağa
işlerime gözkulak olsun düşürsün diye
aylak saatlerimi utancımı tuzağa:
hasedine kuşkuna yordakçılık etmeye?
hayır sevgin çoksa da büyük değil o kadar
benim kendi aşkımdır vermeyen uyku durak
işte öz sevgim dirlik düzenliğimi bozar
senin uğruna bana hep nöbet tutturarak.
ben bekçinim sen başka yerlerde uyanıksın:
benden uzaksın sana başkaları çok yakın.

62. sone

kendime aşk duymanın günahıyla dopdolu
gözlerim ve yüreğim varlığımın her yeri;
yoktur ki bu günahıtan kurtulmanın bir yolu:
canevime sımsıkı sarılmıştır kökleri.
hoş değildir kimsenin yüzü benimki kadar
benden yakışıklısı benden vefalıysa yok;
ölçüp biçiyorum da bende ne değerler var.
ben herkesten üstünüm her bakımdan hem de çok.
ama gerçek yüzümü aynada görür görmez
pörsümüş benzim uçuk. şerha şerha ve köhne
kendime duyduğum aşk ters düşer bana bu kez:
kötü şeymiş insanın aşk duyması kendine.
sensin öbür benliğim varlığımda övdüğüm
yaşımı gençliğimle güzelliğimle örttüm.

63. sone

bumburuşuk yapacak ezecek sevgilimi
zamanın gaddar eli nasıl beni yıktıysa;
günler kanını emip alına işledi mi
kırıksıklar bir kere; gençlik tanı çıktıysa
yaşlılık gecesinin karanlık yokuşunu
hükümdarı olduğu güzellikler kaçışır
gözden irak olarak yalnız bırakır onu
bahar hazinesini çalıp yokluğa taşır;
kaygım bütün gücümle karşılamak o çağı:
gözlerden gönüllerden yok edemesin diye
yaşlılığın amansız öldürücü bıçağı
tatlı güzelliğini - kıysa da sevgiliye:
kara satırlarımda gözler yüzünü görsün
şiiirim yaşadıkça taptaze ömür sürsün.

64. sone

gördüm anıtlarını nice görkemli çağın
zamanın zalim eli. yıkıp etmiş yerle bir
başları göğe değen kuleler darmadağın
ve sonsuz tunç ölümün gazabına köledir;
gördüm obur okyanus yenilgiye uğratmış
keyfince hüküm süren heybetli kıyıları
ye sert toprak kendine koca ummanı katmış
zarar kârı arttırmış kâr büyüttmüş zararı;
gördüm her şey bozulur sonsuz sürüp gidemez
en sağlam devlet bile günün birinde çürür
yıkımlar düşündürdü beni ister istemez:
ergeç sevgilimi de zaman alıp götürür.
bana ölüm gibidir yitmesinden korkarak
hiçbir şey yapamayıp varlığına ağlamak.

65. sone

ne tunç ne taş ne toprak ne de sonsuz denizler
acıklı fâniliğe karşı koyamazlarken
nasıl bu kör öfkeyle güzellik cenge girer
çabasında en fazla bir çiçek gücü varken?
ah nasıl göğüs gersin yazın tatlı rüzgârı
azgın günler dört yandan üstüne yürüdükçe
bozguna uğrattıkça yenilmez kayaları
çelik kapılar bile: zamanla çürüdükçe?
ne korkunç bir düşünce: ah nerde saklı dursun
çağların mücevheri çağların sandığından?
bir zorlu el var mı ki bu koşuyu durdursun?
güzellik yağmasını kim esirgesin ondan?
yok hiçbir meğer ki bu mucize sürsün de
sevdiğim ışıldasın kara yazı üstünde.

66. sone

vazgeçtim bu dünyadan tek ölüm paklar beni,
değmez bu yangın yeri, avuç açmaya değmez.
değil mi ki çiğnenmiş inancın en seçkini,
değil mi ki yoksullar mutluluktan habersiz,
değil mi ki ayaklar altında insan onuru,
o kızıoğlan kız erdem dağlara kaldırılmış,
ezilmiş, horgörölmüş el emeği, göz nuru,
ödlekler geçmiş başa, derken mertlik bozulmuş,
değil mi ki korkudan dili bağlı sanatın,
değil mi ki çılgınlık sahip çıkmış düzene,
doğruya doğru derken eğriye çıkmış adın,
değil mi ki kötüler kadı olmuş yemen' e
vazgeçtim bu dünyadan, dünyamdan geçtim ama,
seni yalnız komak var, o koyuyor adama.

67. sone

ah neden yaşar sanki sevgilim illetlerle?
varlığıyla şenlenir imansızlar bölüğü
günahın ekmeğine neden yağ sürer böyle
süsleyip püsleyerek kol gezen kötülüğü?
niçin sahte boyalar yüzünü taklit eder,
canlı renginden ölü görüntüler aşırır
ve zavallı güzellik zar zor peşinden gider
yapma güllerin –oysa tek gerçek gül ondadır.
sevgilim niçin yaşar iflâs etmişken doğa,
dinmişken yüze kan ve renk veren dinç damarlar?
doğa kavuşmuyor ki ondan başka kaynağa,
dün övündüğü kimler vardı, bugün bir o var.
bu kötü çağda önce çok zengin olduğunu
göstermek için doğ bağına basar onu.

68. sone

yanakları, eskiyi gösteren bir harita;
güzellik, doğal yaşar, öldü çiçek gibi.
bugünün süsü püsü, piç izleri doğup da
olmamıştı yaşayan alınların sahibi;
ölülerin saçına konan altın örgüyle
gömütün kutsal hakkı kırılmazdı o zaman,
yeni yaşam bulmazdı ikinci başta böyle;
güzel, ölü duvakla kimseye vermezdi şan.
onda yaşar bu kutsal saatleri geçmişin:
sevgilim allı pullu değil, yalınkat, berrak;
kimseden yeşil almaz kendi ilkyazı için.
göz boyamağa kalkmaz eskileri soyarak,
doğa saklıyor onu – harita, hazinedir:
düzmece sanat görsün eski güzellik nedir.

69. sone

dünyanın gözündedir sendeki bunca değer,
daha güzel yapamaz onları akıl, yürek;
ruhların sesi olan tüm diller seni över,
düşmanlardan da övgü alır bu çıplak gerçek.
baştacı edilirken dış varlığın dışardan,
diller senin hakkını sana verirken önce,
vazgeçerler övgüden, şatafatlı laflardan
gözün gösterdiğinden ötesini görünce.
senin canevindeki güzelliğe göz atar
ve yaptığın işlerle kıyaslarlar da onu,
gözünün içi gülen bu yaratıklar katar
güzelim çiçeğine iğrenç ot kokusunu.
ama yakışmıyorsa kokun görünüşüne:
nedeni, orta malı olmandır ele güne.

70. sone

sana kara çaldılar, senin suçun değil bu:
iftira, hep iyiyi, doğruyu hedef bilir;
güzelliğe takılan bir süs gibidir kuşku,
karga, gökteki en hoş havalara yönelir.
iyi olursan sana değer katar iftira,
çağının sevgisini kazanırsın üstelik;
kurt gibi dış geçirir kötülük goncalara,
iştah açar sendeki saf, lekesiz körpelik.
artık ardında kaldı gençliğinin tuzağı;
ayağını denk aldın; yenik düşüremedi;
ama belli övgünün sonsuz olmayacağı,
zincire vuramaz ki şiddetlenen hasedi.
kötülüğün lekesi maske olmasa sana
yüreklerin sultanı olurdun tek başına.

71. sone

yas tutmaya kalkışma ecel beni aldı mı,
nobran ve mendebur çan bildirdi mi bir kere
bu iğrenç yeryüzünden kaçıp sığındığımı
bana koynunu açan en iğrenç böceklerle:
bunları okuyunca yazanı anma derim;
çünkü öyle sonsuzca seviyorum ki seni
tatlı anılarında unutulmak isterim
acı çektirecekse sana düşünmek beni.
ah ben düştükten sonra bağrına toprakların
göz atacak olursan bu şiirlere bir gün,
söylemesin zavallı adımı dudakların,
hayatımla birlikte bırak sevgin çürüsün;
yoksa şu kurnaz dünya deşer de iniltini,
benim için yas tuttun diye hor görür seni

72. sone

ah, ben ölünce neler söyletecekler sana:
ne buldun diyecekler, onun nesini sevdin?
iyisi mi, sevgilim, sen hepten yan çiz bana,
zaten bende ne arar senin değer dediğin.
meğer ki uydurduğun erdemli yalanlarla
hiç lâıyk olmadığım şeyler yakıştırasın,
cimri gerçeğin vermek istediğinden fazla
bu ölüye, ardından, övgüler yağdırasın.
ah, belki gerçek sevgin görünür diye sahte,
istemem aşk uğruna yalancılıktan övmeni;
adımı da gömsünler cesedinle birlikte
yaşamasın; ne beni utandırısın, ne seni.
utanıyorum işte bunlara yol açmaktan
hiç değer taşımayan şeylerden sen de utan.

73. sone

bak, göreceksin bende başladığını güzün,
ayaza karşı titrer dallardaki yapraklar,
sarılar, tek tük kalır, düşerler bütün bütün;
kuş sesleri kesilmiş, yıkık boş tapınaklar.
bak, göreceksin bende alaca karanlığı:
nasıl güneş batıdan solgun solgun gidince
kefen örten eliyle ezerse her ışığı
ölümün kan kardeşi kapkara çirkin gece.
bak, göreceksin bende ateşin korları var:
genç ve dinç günlerinden kalma küller üstünde
ölüm döşeğindeymiş gibi fersiz yatarlar;
eceline ermiştir ateş kendi gücünde.
senin bunları görmek arttıracak sevgini,
ayrılık yakın diye çok seveceksin beni.

74. sone

üzüntüye kapılma: zalim ecel kısıkrak
tutup atınca beni dönülmez bir zindana,
yine de şiirlerim dünyada yaşayarak
varlığını sürdüren bir anıt olur sana.
şiirimi okursan göreceksin demektir,
bu kutsal armağanı sana bırakıyorum:
toprak, kopup geldiği toprağa dönecektir,
ama sendedir gerçek varlığım olan ruhum:
öyleyse yitirdiğin, canın posası ancak,
solucanların avı, ecel kölesi beden,
hınzırın bıçağına boyun eğen bir korkak;
öyle alçak ki onu hiç anmamalısın sen.
bedenimin değeri, ruhun kabı olmaktır,
ruhunki ise sende şiirimle kalmaktır.

75. sone

bir an sevinç duyarken, korkuyorum sonra hemen,
haydut yıllar çalar götürür diye hazinemi;
bir an, başbaşa kalmaktan öte bir şey istemezken,
sonra diyorum ki, alem niye görmesin sevincimi?
bazan, sana baka baka kendime çektiğim ziyafetle,
doydum sanırken, bir bakışın açlığıyla ölüyorum sonra,
senin bana verdiğin ya da verebileceğinden öte,
ne bir şeyden zevk alıyorum, ne de çabalıyorum almaya.
işte böyle, her gün hem açlıktan ölüyor, hem tıkanıyorum;
ya oburca her şeyi yiyorum,
ya da hiçbir şeye dokunmuyorum.

76. sone

niçin benim şiirim yeni üslerden yoksun,
ne çeşnisi yeterli, ne de kıvraklığı var?
isterim ki çağına sırt çevirmeyip bulsun
taptaze söyleyişler, yepyeni anlatışlar.
yazdıklarım benziyor birbirine tıpatıp,
bütün şiirlerimde niçin urbalar aynı?
basmakalıp sözlerim beni ortaya atıp
ele verir adımını, sanatımın aslını.
şunu bil ki sevgilim ben hep seni söylerim:
bir sensin, bir de sevgin kullandığım tek konu:
eskileri yeniler en üstün şiirlerim,
önceden ne yazmışsam yine yazarım onu:
nasıl ki güneş her gün hem eskidir, hem yeni,
sevgim de. yenibaştan söyler her söyleneni.

77. sone

güzellik nasıl eskir, sana gösterir aynan;
saatin, “bunca güzel dakikana kıydın, der.
izler getirir her boş yaprak senin aklından;
şu sözleri öğretir işte sana bu defter:
açık seçik çizgiler göreceksin, bak aynana:
onlar aklına açık gömütler getirecek.
güneş saatindeki gölgeler söyler sana:
hırsızlama yürüyor zaman sonsuzluğa dek.
bak, senin belleğinde kalmayacak ne varsa
yaz şu boş sayfalara, yaz da gör: ne bakımlı
olur düşüncelerin çocuk gibi doğarsa,
bıraktıkları izler orada kalır saklı.
bak da saatle ayna zenginleştirsin seni,
düşünceler kazançla doldursun defterini.

78. sone

esin perimsin diye, seni çağırdım sık sık,
şiirime ne güzel yardımlar sağladın da,
eline kalem alan, bana özendi artık,
şiirler saçtı senin kanadının altında.
gözlerin şu dilsiz türküler öğretti ya,
yücelerde uçmayı hem de kara cahile,
yeni tüyler takarak bilgenin kanadına,
güçlerine güç kattı katmerli bir görkemle.
benim yazdıklarımın en fazla övünç duy sen:
hepsine sen yön verdin, hepsi senden yarattı;
başkaları yazınca üslûp düzeltmek senden:
tatlı varlığın süsler onlardaki sanatı.
ama benim sanatım, tüm varlığıyla sensin:
beni kara cahilden bilgeye yükseltensin.

79. sone

eskiden senden yardım dileyen bir bendim de,
güzel varlığın yalnız benim şiirimdeydi;
artık yıkım başladı ince dizerimde,
hasta perim yer verdi başkalarına şimdi.
tatlı sevgilim, doğru: güzelliğini yazan
kalem hak etmeli bu emekteki değeri;
ne var ki sana böyle övgüler sunan ozan,
hep senden çaldığını yine veriyor geri.
sende erdem bulursa o deyimi çalmıştır
senin öz varlığından; sana güzellik verse
o güzelliği senin yanağından almıştır;
sırf sende yaşayanı övebilir överse.
sakın teşekkür etme sana söylediğine,
çünkü onun borcunu ödeyen sensin yine.

80. sone

ah, çok bocalıyorum yazdığımda övgünü,
seni anlatıp-duran üstadla yarışmak zor:
vargücüyle övüyor senin yaygın ününü,
dilimi bağlayarak bana söz bırakmıyor.
sendeki değerlerin o engin ummanında
cılız yelkenliler de, güçlüler de yol alır,
benim fındık kabuğum hiçtir onun yanında,
ama senin utkuna hiç yılmadan açılır.
beni tutup yüzdürür en sığ yardımın bile
o, senin derin sessiz: dibinde ilerlerken;
ben boraya tutulsam tekneciğim nafile,
ama o, sapasağlam, mağrur, dik, pupayelken.
ben atılsam da kalır o dört başı bayındır;
en kötüsü: batarak çürümem, aşkımdandır

81. sone

belki ben sağ kalır da yazarım kitabeni,
belki de sen yaşarsın ben çürürken toprakta;
anılardan koparıp alamaz ölüm seni
ben unutulsam bile tüm gözlerden uzakta.
benim yazdıklarımla adın ölümsüz olur;
ben bugün ölsem herkes için ölüyüm yarın,
toprağın bana verip vereceği bir çukur,
oysa sen hep yaşarsın gözünde insanların.
sevecen dizelerim anıt olacak sana:
henüz doğmamış gözler okuyacak durmadan,
yarınki diller övgü sunacak varlığına
bugün soluk alanlar göçse bile dünyadan.
sonsuz yaşayacaksın kalemimin gücüyle,
gireceksin her ağza, her soluğa, her dile.

82. sone

doğru, evli değilsin benim esin perimle:
ne çıkar yakınmadan okusan her eseri
kutsamak için o en güzel konuyu dile
getiren yazarların adadığı sözleri?
sen hem görünüşünle, hem bilginle güzelsin,
benim övgülerimi aşan değerlerin var -
artık şart oldu: zaman, günü güne düzelsin,
sen ondan daha taze izleri ara tekrar.
öyle yap sen istersen, onlar abartsın böyle,
zorlama, yapmacıklı lâflar uyduradursun;
senin gerçek erdemin, dosdoğru sözleriyle
övülür doğruluktan hiç şaşmayan dostumun.
kimin yanağına kan gerekiyorsa ona
sürülsün âdi boya; senin için boşuna.

83. sone

gördüm resim gerekmez senin güzelliğine,
resme hiç yeltenmedim seni göstermek için;
gördüm ya da sandım ki gitmişsin ötesine
ozanın borcu olan kısır ödemelerin.
ihmalim bu yüzdendir övgünü unuttumsa;
sen de görebilirsin sapasağlam yaşarken:
şu yeni tüy kalemler nasıl kalıyor kısa-
erdemi hele senin erdemini yazarken.
suçluluğuma verdin sessizliğimi, iyi,
çünkü bu dilsizliğim şan getirecek bana;
susuşum yıpratmamış oluyor güzelliği,
başkası can yerine gömüt verirken sana.
o güzel gözlerinin her birindeki canın
gücünü övemez ki senin çifte ozanın.

84. sone

daha ne diyebilir en güçlü anlatanlar,
sen işte yalnız sensin diye övünce seni;
dünyada kimde bunca birikmiş güzellik var,
kim bulabilir senin örneğini, eşini?
biraz ün sağlamazsa anlattığı insana,
kalem fukaralıktan bir deri bir kemiktir;
hikâyeni kâğıda geçiren yazar, sana
sen işte sensin derse, yazdığını yüceltir.
sende ne yazılıysa suret çıkarsın ondan,
bozmaksızın doğa'nın ortaya koyduğunu;
bak, bu eş nasıl verir onun sanatına şan:
her yerde hayranlıkla izlerler üslûbunu.
güzel nimetlerine sen leke sürüyorsun:
övgüye çok düşkünsün, değer düşürüyorsun.

85. sone

ilham perimin dili bağı, bilir haddini;
gel gör ki başkaları övgüne övgü katmış,
altın kalemle mutlu günlere saklar seni,
periler, şiirleri senin için yaratmış.
başkasında parlak söz, bende güzel duygu var:
cahil bir çömez gibi yalnız ‘amin’ derim ben
döküldükçe biçimli, ıslıl ıslıl dualar
kudretli dehâların perdahlı kaleminden.
onlar seni övdükçe ‘doğru, öyledir, derim
ve taze övgülerle süslerim övgüleri;
o denli güçlüdür ki sessiz düşüncelerim
sevgim aşar hepsini, lafta kalsa da geri.
hoşlansan da onlardan laf söylüyorlar diye,
inan bende ki dilsiz ama gerçek sevgiye.

86. sone

onun bir kalyon gibi heybetli pupayelken
hazinene yönelen görkemli şiiri mi
düşünceler beynimde fişkırmayı beklerken
onlara mezar yaptı doğacakları rahmi?
vurup canıma kıyan, ölümsüzlük katında
yazmayı hortlaklardan öğrenen dehâsı mı?
hayır, ne kendi, ne de gece karanlığında
el uzatan dostları yıpratmaz sanatımı.
ne ozan övünmeli, ne de onu her gece
düşünceyle besleyen karagün dostu hortlak
ben yenilmişim gibi sessizliğe düşünce:
onlar gönlüme asla korku saçamayacak:
gel gör ki cömert yüzün gülmüş öbür ozana,
güçsüz kalmış şiirim, konu kalmamış bana.

87. sone

hoşça kal! değerini çok yüksek, tutamam seni,
biliyorum kendine ne paha biçtiğini;
özgürlüğe kavuştun alıp değer belgeni,
iptal ettik sendeki hakkımın senedini.
nasıl tutarım seni, sağlamadan iznini,
neyim var hak edecek senin zenginliğini,
bu eşsiz armağana kim layık görür beni?
bana verilmiş berat, dönüp buldu vereni.
sen vermiştin kendini, bilmeden değerini
ya da bana vermekle hata işlediğini,
bir yanlış anlamının sonucu hediyeni;
ama, o yine buldu hatayı düzelteni.
sen benimdin: rüyânın görkemleriyle doldum.
ben, uykuda sultandım, uyanınca hiç oldum.

88. sone

gün gelip artık bana değer vermez olduğunda,
senin yanında yer alıp kendime karşı çıkacağım,
hor görüp yüz çevirdiğini gördüğüm zaman bana;
haksızlık etsen de, senin hakkını savunacağım.
en zayıf yanlarımı en iyi ben bildiğime göre,
çekinmeden açığa vurup arka çıkabilirim sana,
kusurlarımdan hangisi benim için en büyük lekeyse
beni kaybederken büyük şan kazanırsın aynı anda.
üstelik bu işte benim için de kazanç var;
çünkü seven düşüncelerim sana yöneldikçe daima,
ister istemez kendime vereceğim zararlar,
sana yarar sağlarken, kat kat yarar getirecek bana.
öyle bağlıyım ki ben sana, öyle ki benim sevgim,
sen haklı olasan diye, her haksızlığı üstlenirim...

89. sone

bana sırt çevirdinse bir kusurum yüzünden
anlatayım suçumun nedir aslı astarı;
bana topalsın dersin aksak yürürüm hemen:
savunmam, üstlenirim yüklediğin suçları.
sen sokmak istedin ya beni başka biçime:
sevgilim, senin bana vereceğin utancı
ben katmerli yaparım; arzun, doğdu içime,
tanışıklığı boğup oldum sana yabancı.
hiç yürümem seninle; dilsiz gibi dururum,
canım gibi sevdiğim adını anmam artık
serde küfürbazlık var; belki boş bulunurum,
ağzımdan kaçır diye şu eski tanışıklık.
vuruşurum kendime karşı senin uğruna;
nefret ettiğin kimse, sevgi duymam ona.

90. sone

hemen nefret et benden nefret etmek istersen,
tam şimdi, dikilirken dünya benim karşıma;
beni ezmek isteyen talihe destek ol sen.
ben yere yıkıldıktan sonra artık hiç vurma.
ah, yapma, son bulunca üzüntüsü gönlümün;
üstesinden gelmiştim, bıçak vurma yarama,
fırtınalı geceyi izleyen yağmurlu gün
gibi üstüme çökme, zaferi oyalama.
son bırakan sen olma beni bırakacaksan,
kıymadan bana başka nice bücür üzüntü.
sen başlangıçta gel ki tadayım tâ en baştan
şu talihin gücünde her ne varsa en kötü.
şimdi yaman görünen başka ufacık dertler
senden yoksun kalışım yanında hiçe iner.

91. sone

kimi soyla övünür, kimi hünerleriyle,
kimininki zenginlik, kimininki sert pazı,
kiminde giyim kuşam, korkunç rüküşse bile,
kiminde saf kan atlar, kiminde şahin, tazı;
her merakın kendine göre bir büyüğü var,
hoşlananlar çıkarmaz onu gönüllerinden;
ama beni doyurmaz bölük pörçük meraklar,
benim bir sevgim var ki üstündür her birinden.
soylu doğmak nedir ki, seni sevmek elverir,
parlak urbalardan hoş, servetten daha zengin,
bana şahinden, attan fazla zevk verir;
bende bütün övünçler benim oldukça sevgin.
derdim şu ki hepsini bir gün alır kaçarsın,
yoksun kalan gönlüme sonsuz dertler saçarsın.

92. sone

kendini çalmak için yap elinden geleni,
yine de sen benimsin sonuna kadar ömrün;
hayatım sürer ancak gönlüm sevdikçe seni,
yaşamak sona erer bu sevgi bittiği gün .
artık korkutmaz beni en korkunç acı bile,
çünkü daha ilk acı benim ölümüm olur;
senin keyfine kalsam ne dert biter ne çile,
oysa şimdi varlığım işkenceden kurtulur:
artık kaygım olamaz cayarsın diye belki,
çünkü sen cayar caymaz bitmiş demektir ömrüm;
bahtın bana verdiği fırsat öyle güzel ki
nasıl mutlu sevdimse öyle mutlu ölürüm.
karanlıktan korkmamak gibi mutluluk var mı?
sen sırt çevirsen bile bunu ruhum duyar mı?

93. sone

yaşayıp gideceğim sâdık sanarak seni,
boynuzlu koca gibi. sevginin yüzü hâlâ
bana gerçek görünür, olsa bile yepyeni;
kalbin uzaktaysa da benimsin bakışlarınla.
hiçbir nefret yaşatmaz senin gözündeki nur,
anlayamam, sendeki değişme nasıl, nereden.
sahte gönlün tarihi çok gözlerden okunur:
öfkeden, çatık 'kaştan, acayip çizgilerden.
bak, tanrı yaratırken, şöyle buyurmuş sana:
sevgi, senin yüzünde sonsuza dek yaşasın;
duyduğun, düşündüğün, yaptıkların bir yana,
sadece tatlılıktan söz etsin bakışların.
güzelliğin genişir havva elması gibi,
görünüşün değilse erdemlerin sahibi.

94. sone

hiç can acıtmayanlar incitme gücü varken,
her şeyi yapabilir görünüp yapmayanlar,
kaya gibi duranlar başkasını sarsarken
tamaha sırt çevirip haram şey kapmayanlar
tanrı lûtfunun helâl mirasçısıdır hepsi,
doğa nimetlerini yok olmaktan esirger,
hepsi kendi yüzünün sahibi, efendisi;
bu yetkin erdemlere herkes bekçilik eder,
mevsime güzellikler getiren yaz çiçeği
yaşar kendi belirli ömrünü, ölür sonra;
ama kötü bir illet bozar bozma çiçeği
şanı makara olur en değersiz otlara.
en tatlı şeyler ekşir kötü işler yaparak:
ottan çok daha iğrenç kokar çürüyen zambak

95. sone

ne tatlar, ne sevgiler verirsin sen utanca
o bir kemirgen gibi yerken mis kokan gülü
sende koncalar açan güzelliğe konunca!
ah, günahların nice hoş şeylerle örtülü!
çapkınca geçirdiğin günleri anlatan dil
şıfıntılık kondursa sana acı sözlerle
vergileri yine de övgüden farklı değil:
utancı kutsal yapar adını anmak bile.
o düşkünlükler seni seçip barınmışlar da
ah, varlığın hepsine eşsiz bir saray olmuş;
güzelliğin peçesi leke komamış orda,
göze görünen her şey güzelliklerle dolmuş.
varım yoğum, bu cömert armağana iyi bak;
kötü kullanılırsa körlenir en sert bıçak.

96. sone

toy diye yeren de var seni, sürtük diye de;
gençsin, uçarısın da güzelsin diyen de var;
kusura da tapılır sende, güzelliğe de:
gül yüzün göründü mü hiçe iner kusurlar.
nasıl ki tahta çıkmış ecenin parmağında
herkesi hayran eder en değersiz mücevher,
ne aksaklıklar varsa senin öz varlığında
hepsi dosdoğru olur, gerçek yerine geçer.
hain kurt kaç kuzuyu gafil avlayıp yutar
kurnazlık edip koyun postuna bürününce !
kaç hayranın kanıp da senin yolunu tutar
görmemin var gücüyle onlara görününce!
sakın buna kalkışına; öyle ki sana sevgim,
benim olduğun için iyiliğin de benim.

97. sone

senden uzak kalışım uzun bir kışa benzer:
çarçabuk geçen yılın lezzetinden ayrılık,
duyduğum ürpertiler, gördüğüm kara günler,
dört bir yanımda köhne çırılçıplak aralık!
gel gör ki bu seferki ayrılık yazın oldu:
gebedir güz, bekliyor bir bereketli artış,
bahar çapkınlığının canlı yüküyle doldu
ıssız rahimler gibi kocalardan dul kalmış;
ama benim gözümde bu hoş gürbüz yavrucak
daha doğmadan öksüz, babadan yoksun eser;
yaz ve yazın lezzeti sana bağlıdır ancak,
sen uzakta kalınca kuşlar sesini keser.
kuşlar şakısa bile ruhlara kasvet dolar,
kış yaklaşıyor diye bütün yapraklar solar.

98. sone

sensizdim, bütün bahar yaşadım senden ırak;
nisan bu, allı pullu, giyinmiş süslenmiş de,
her şeye gençlik ruhu aşılamiş, şen şakrak,
gülüp oynuyor durgun saturnus * bile işte.
ama cânım kuşların söylediği şarkılar,
elvan elvan çiçekler, burcu burcu, alaca,
bana bir yaz masalı anlattıramadılar,
o soylu çiçekleri ben kesemem haraca.
zambakta beyazlığa şaşmıyorum bir türlü,
güldeki kızılılığı övmek gelmez içimden;
doğrusu hepsi güzel, bir içim su, büyülü,
hepsi senin resmindir, hepsinin örneği sen.
ama sen olmayınca kış sürdü biteviye:
bunlarla oyalandım senden gölgeler diye.

99. sone

erken açan menekşeyi payladım şöyle diyerek:
“tatlı hırsız, nerden çaldın o güzel kokuyu öyle,
“aşkımın soluğundan mı? çekip almış olsan gerek
“yumuşak yanağındaki o allığı, görkemiyle,
“sevgilimin damarından, arsızca, çekinmeyerek.”
beyaz zambak benden zılgıt yedi eli senden diye,
fesleğen de, koncasını senden çalmış ya, ondan.
güller, dikenler üstünde kapılmıştı ürpertiye:
biri, alı al utançtan, öteki apak, kahrından;
üçüncüsü ne al, ne ak: her birinden nemalanmış,
aşırıdıklarına bir de senden soluk eklemişti;
büyümüş böbürlenmiş de, bu soygundan cezalanmış,
biri solucan oç alarak onu öldürüp yemişti.
bildiğim bunca çiçek var, her birinde gördüm şunu:
ya rengini senden çalmış, ya da cânım kokusunu.

100. sone

nerdesin, esin perim, çoktan unuttun, niye
söz etmiyorsun sana var gücünü verenden?
döktün coşkunuğunu değersiz bir türküyü,
söndün ki ışık alsın âdi konular senden.
dön gel, unutkan peri, boşa geçen zamana
ince sözlerle yeni bir dirlik düzenlik ver.
hangi kulak hayransa türkünü söyle ona.
kim verirse yazına akıl gücü ve hüner.
sevgilimin yüzüne kalk bak, uyuşuk peri,
zaman o tatlı yüze kırışıklar çizmişse
yerin dibine batır çürüyüp gitmeleri,
yıkıcı vakte karşı nefret öğret herkese.
sevgime ün ver, aşsın ezip geçen zamanı,
tut, ecel kullanmasın kör bıçakla tırpanı.

101. sone

güzelliğe bürünmüş gerçeği unuttun ya,
nasıl giderirsin bu ihmali, haylaz peri?
hem gerçek, hem güzellik bağlı benim aşkıma:
bak, sende de bundandır soyluluğun, değeri.
şöyle diyemez misin sanki, peri, cevap ver:
“gerçek boya istemez; kendi rengi solmaz ki;
“güzellik, kalemsiz de, gerçek resmini çizer:
“en iyiyle güzeli karıştırmak olmaz ki!”
ona övgü gerekmez diye susmak olur mu?
bahane bulma: kullan gönlündeki gücünü,
yaldızlı bir gömütten öte sen yaşat onu
ve söylet hep gelecek çağlarda övgüsünü.
görev başına, peri: ben öğreteyim sana;
onu şimdiki gibi göster sonsuz zamana.

102. sone

güçlendi benim sevgim cılız görünse bile,
daha az sevmiyorum, bu ters bir görünüştür.
her yere yayılırsa sahibinin diliyle
paha biçilmez diye, aşk pazara düşmüştür.
sevgimiz cıvıl cıvıl, taptaze baharında:
güzelim türkülerle karşılıyorum onu
nasıl ki filomela * şakır yaz başlarında
ama sesi kesilir geldikçe mevsim sonu.
hoş, bu yaz, güzellikten yana geri kalmaz ki
bülbülün ağıtlarla susturduğu geceden;
gel gör ki tüm dalları büker hoyrat musiki,
orta malı meyvadır tadını tez yitiren.
onun gibi dilimi tutarım işte böyle,
çünkü sıkıkmak istemem seni türkülerimle.

103. sone

yazık, ne yoksunluklar getirdi esin perim,
gücü nice görkemler yaratmağa yeterken;
eklenmese de olur benim bu övgülerim
yalıncat anlatımda daha çok değer varken.
artık yazamıyorsam suçu bana yükleme!
karşında beliren yüz, baktığımda aynana,
gölge düşürüyor da hamhalat sözlerime,
şiirimi körletip utanç veriyor bana.
düzeltmeye kalkışıp bozmak günah değil mi?
kaş yapayım derken göz çıkarmak buna denir.
seni övmeğe sebil ettim dizelerimi,
senin erdemlerini, hünerlerini bir bir;
oysa neler gösterir kendi baktığın ayna
benim şiiirlerimden çok fazlasını sana.

104. sone

senin gibi güzel dost sanki yaşlanır mıymış?
ilk kez göz göze geldik, eşsiz güzeldin hani,
işte bugün de öylesin. üç karakış,
ormanlardan silkti de üç yazın kibrini,
enfes üç bahar, soluk bir güz gibi kıvrandı;
nice mevsimler göçtü, gördüm, zaman boyunca;
burcu burcu üç nisan üç haziranda yandı;
ama sen gördüğüm gibi körpe bir yonca...
ah güzellik sürmez ki; sanki bir saat kolu:
hırsızlama yürürken gidişini görmek zor.
belki sendeki renk de çoktan tuttu da yolu,
benim gözüm yerinde sanarak aldanıyor.
doğum bekleyen çağ, bak korkum değil nafîle;
güzelliğin yazı sen doğmadan ölmüş bile.

105. sone

putperestlik demesin benim aşkıma kimse,
sevgilimi put gibi göstermesinler asla;
türkülerimin hepsi tek kişiyi övmüşse
o tek kişi aşkımdır, severim onu hâlâ.
bugün de sevecendir, o yarın da sevecen,
ondadır şaşmaz vefa ve her pürüzsüz değer;
sadakat eksik olmaz benim şiiirlerimden:
başka söze yan çizip sırf vefayı söylerler.
“iyi, güzel ve sâdık”, şiiirlerimin özü,
“iyi, güzel ve sâdık” demesem de kastım bir;
yarattığım hep aynı, değıştirsem de sözü,
bu üç konu birleşip ufka sonsuzluk verir.
iyi, güzel ve sadık, çokluk yaşarlar tek tek,
var olmamıştı üçü birlikte şimdiye dek.

106. sone

gördüm de göçüp giden zamanın öyküsünde
nasıl anlatılmıştır doyum olmaz varlıklar,
ölmüş sevgililerle yiğitler övgüsünde
şiiirlere güzellik ne güzellikler katar,
nasıl eski kalemler güzelliği yazarmış,
el ayak dudak diye, göz diye, alın diye,
anladım ki onlarda bir derin özlem varmış
şimdi sana kul olan güzelliği övmeye.
onların övgüleri, bugünün kehâneti,
hepsi seni önceden anlatmayı denemiş,
gözleriyle eğlenmiş bilmemenin lâneti,
varlığını övmeye solukları yetmemiş:
biz ki güzelliğini bu çağlarda görürüz,
gözlerimiz hayran da dillerimiz övgüsüz.

107. sone

ne kendi korkularım, ne dünyanın ilerde
göreceği günleri düşünen koca kâhin,
ölüme mahkum diye umut görmediler de,
hiç kısaltamadılar süresini sevgimin.
tutulan ölümlü ay katlandı karanlığa,
kendi boş fallarını şom kâhinler yeriyor;
belirsizler taç giyip başlarken hakanlığa
barış, sonsuz çağlara defne dalı veriyor.
bu en mutlu günleri yudum yudum içer de
sevgim dipdiri durur, ecel kul olur bana:
ben yaşarım yokluğa karşı bu şiiirlerde,
ölüm kıyar beyinsiz sürülerin canına.
kendine şiiirimde anıt bulacaksın sen,
zorba miğferleriyle tunç mezarlar göçerken.

108. sone

beyinden mürekkebe dökülecek ne var ki
sana bunca görüntü vermesin canevimden?
dil yeni ne söyler ki, el yeni ne yazar ki
sendeki erdemlerden, benim sana sevgimden.
hiçbir şey, tatlı çocuk. sanki kutsal törenin
dualarını her gün söylerim birer birer;
eskiye eski demem. sen benimsin, ben senin:
güzel adını nasıl kutsadımsa ilk sefer.
sonsuz sevgi hep girer taze aşk kılığına;
umursamaz zamanla tozlanıp yıpranmayı,
hayat hakkı tanımaz hiçbir kırışığına
olur en eski çağlar onun sadık uşağı.
aşk tohumu, düşünce gelişir vargücüyle
zaman ve dış görünüş, ölgün gösterse bile.

109. sone

ne olursun, gönlüme sakın vefasız deme
ayrılık zayıflatmış sansan da alevimi.
ikisi de bir bence: veda etmek kendime,
ya da söküp götürmek bağrından canevimi:
sevgi yuvam bağrındır; gezsem de boş ve üzgün
ergeç yolcular gibi döneceğim bağrına,
günlerle değişmeden, dönmem gerektiği gün,
göz yaşları dökerek kara lekem uğruna.
varlığım ne çekse de her canı kuşatarak
günaha dürtükleyen iştahların elinden,
inanına, lekelenmez canevini satarak,
bir hiç uğruna geçmez senin zengin sevginden;
şu koskoca dünyaya bir hiç der geçer gönlüm,
yalnız sen her şeyimsin dünyada, güzel gülüm.

110. sone

ah, doğrudur kendimi sağa sola attığım,
vazgeçmediğim ele güne soytarılıktan,
canevimi yıktığım, sevdiğimi sattığım,
eskileri kırdığım yeni uçarılıktan.
gerçeğe göz ucuyla yan baktığım da doğru,
ama gönlüme yeni gençlik verdi bu suçlar;
değersiz tutkuların ortaya attığı şu:
her sevginin üstünde, sana olan aşkım var.
hepsi yapıldı, bitti; bu aşk sonsuz sürecek;
artık iştahlanma yenilecek değilim,
eski dostu sinamam yeniye deneyerek;
aşk tanrısını buldum: onun oldu benliğim.
bağrına bas, cennete buyur et beni sen de
ve yaşar o tertemiz, en sevecen göğsünde.

111. sone

ne olur hatırım için şu talihi azarla:
o tanrıça, yaptığım kötü işlerden suçlu,
yüzümü güldürmedi hoş rahat bir yaşamla,
verdi halkın önünde âdi bir geçim yolu.
bu yüzden olsa gerek, adım damga yemiş de,
talihin bu cilvesi yüzünden sünepeyim;
boyacı eli gibi, yitip gitmiş el işte.
sen acı bana yardım et de tazeleneyim.
uysal bir hasta gibi zehir zıkkım ilâcı
içerim, andım var bu illetten kurtulmaya:
umursamam –ekşiyse ekşi, acıysa acı;
yeter ki düzeleyim râzıyım çift cezaya.
bak, can dostum, sen bana acırsan, iyi belle,
beni iyileştirir senin acıman bile.

112. sone

sevginle acımanla, utançtan kurtulurum,
rezaletin alnıma vurduğu damga biter;
arkamdan iyi, kötü demişler, ne umurum?
sen kötülüğü ört de iyiliği öv, yeter.
benim tüm dünyam sensin: ancak senin dilinden
duymağa can atanın övgümü ve yergimi;
senden başka kimsem yok, sırf seni dinlerim ben,
bir sen değiştirirsin doğru yanlış bilgimi.
en derin uçurumun dibine fırlatırım
varlığıma kaygılar veren her yaban sesi;
kim kınasa kim övse yılan gibi sağırim.
bak, dinle, nasıl hiçe sayıyorum herkesi:
canevime kuruldun, hem de ne kadar güçlü;
bence dünyada senden başka her varlık ölü.

113. sone

senden ayrıldığımdan beri gözüm aklımda;
hareket ederken bana yön veren organ,
yarım yapıyor görevini, yarı kör aslında;
görünüşte görüyor, ama işe yaramıyor şu an.
ister kuş, ister çiçek, ne görürse görsün,
artık hiçbirinin biçimini yüreğe iletemiyor;
akla birşey düşmüyor anlık izlenimlerinden gözün;
ne de, gördüğünü kaçırmamaya gücü yetiyor.
güzeller güzeli de olsa gördüğü, çirkinler çirkini de,
dünyanın en kaba şeyini de görse, en hoşunu da,
dağ da görmüş olsa, deniz de, gece de, gündüz de,
kuzgun da olsa, kumru da sana benzetiyor anında.
seninle dolup taşınca, aklım başka şey almıyor,
kendi dosdoğru olsa da, gözümü güvenilmez kılıyor.

114. sone

sen aklıma taç oldun; kandırdı mı beni, ne,
dalkavukluk adlı şu hakan kemiren veba?
inansam mı gözümün doğru söylediğine?
sana olan aşkım mı tılsım verdi acaba
türlü canavarlardan ve gulyabanilerden
sana benzeyen tatlı melekler yapsın diye,
ne geçerse ansızın gözlerindeki ferden,
her kötüyü çevirsin diye sonsuz iyiye?
birincisi: gözümü dalkavukluk çeliyor;
aklıma dolup taşan, hakanlardaki heybet;
onun ne sevdiğini gözüm iyi biliyor:
bardağa doldurduğu, ağzına göre şerbet.
bardak zehirliyse de, asıl suç, değil onda;
körkütük âşık gözüm, rehberidir aklın da.

115. sone

inanma sana önce yazdığım satırlara,
“daha çok sevemem ki seni” diyene bile;
bilmiyordum o ara: nasıl olur da, sonra
yanar yüce ateşim coşup duran bir güçle.
çetele tutan zaman, binbir kazayla gelip
andlara, fermanlara olmaz işler yaptırır,
kutsal güzeli bozup, sert amacı köreltip
nice dik kafaları başka yola saptırır.
zaman, en yaman zorba: gönlüme korku düştü,
“artık en sevdiğimsin,” desem olmaz mı sana?
eskiden belirsizlik, kesin mi görünmüştü:
bu ân, baş tacı, yarın kuşku kaynağı bana?
aşk bir yavrudur; n’olur bunu böyle söylesen,
büyümesi süren şey, kıvama erdi desen?

116. sone

bence engel tanımaz gerçek bir aşkla
sevmiş olanlar. aşk demem aşka
değişik durumlarda değişip duruyorsa,
ya da meyil duyuyorsa bırakmaya ilk fırsatta.
aşk dediğin fırtınaya bakar ve titremez asla;
ah, hayır! her daim duracak bir işarettir,
bir yıldızdır, dönenen teknelere rehberdir,
boyu posu ölçülse de bilinmez değeri nedir.
zamanın oyuncağı olmaz; gül dudaklı
ve yanaklı aşkı götürebilir sallasa zaman orağını;
değişmez aşk kısa da sürse saatler ve haftalar,
aşk dediğin kıyamete dek yaşar.
eğer yanlışı varsa ve bu bana kanıtlanırsa,
demek hiç yazmamışım, kimse sevmemiş asla.

117. sone

istersen beni suçla veremediğim için
sendeki şu görkemli erdemlerin hakkını,
unutup göz önüne seremediğim için
beni her gün daha çok saran tatlı aşkını,
yakınlık göstererek nedense şuna buna,
senin zor kazandığın hakkı harcadım diye;
her rüzgâra kapılıp yelken açmamı kına,
budur beni götüren, gözlerinden öteye.
bendeki her kusuru, inadı deftere yaz
ve kesin kanıtlara şüphelerini ekle;
dilersen ver yansın et, kaşını çatar çatmaz,
ama, ah, vurma beni canlanan nefretinle.
senden özür dilerim: çabamın nedeni tek:
aşkında sadâkati, kudreti belirlemek.

118. sone

bizler, iştahımızı kamçılarlamak üzere
damağımıza mayhoş karışımlar katarız;
engel olalım diye görünmez illetlere,
önce ilâcı içip sonra hasta yatarız.
nemalandım ya senin doyum olmaz tadından,
mideme türlü türlü acı salçalar dolar;
doymuşum tıka basa, hastalanmışım bundan,
gereksiz görünse de bu illet, hikmeti var.
aşk için, ileriye görmek hepsinden beter,
gelecek hastalığı sezmek, yaman bir kusur;
sapasağlam bedenim, şimdi tedavi ister,
iyilikle yaşarken illetle şifa bulur.
bu da bana ders oldu; doğru: söze ne denir:
aşkından hasta olan, ilâçtan zehirlenir.

119. sone

siren gözyaşlarından nice iksirler içtim,
kokmuş cehennem gibi, süzülmüş imbiklerden;
umutlardan korkuya, ondan umuda geçtim,
kazanmak üzereydim, yitiriverdim birden.
en büyük mutluluğum budur derken, bir yandan
yüreğim ne kadar çok hata işleyip durdu;
gözlerim fırlar gibi oldu yuvalarından,
humma çıldırttı beni, ta canevimden vurdu.
şimdi anlıyorum ki çerden gelen hayır bu,
iyiyi daha iyi yaparmış kötölükler
ve yıkılmış olan aşk, yeniden kuruldu mu
daha da gür, güzel ve yüce olurmuş meğer.
öğrendim, dönüyorum huzuruna sevgimin,
üç katını kazandım çerden yitirdiğimin.

120. sone

bana şimdi yarıyor çekmiş olmam çileni.
o eski üzüntüyü düşününce üstelik,
çâresiz, kendi suçum ezip geçiyor beni,
öyle ya, sinirlerim tunç değil, ne de çelik.
bana çektirdiğini kendin çektinse eğer,
cehennem olmuş demek her günün ve her gecen;
ben zalimin biriyim: düşünmemişim meğer
nasıl kıvrandırmıştı beni senin işkencen.
o ıstırap gecemiz hatırlatsaydı bana
gerçek acının nasıl derinden deştiğini,
birbirimizin merhem sürersek yarasına
dağlanmış yüreklerin tez iyileştiğini!
senin suçun denk geldi kendi kefaretime:
seninle karşılıklı ödüyoruz rehine.

121. sone

kötü bilinmektense, iyisi mi, kötü ol,
zaten lekeliyorlar kötü değilsen bile;
keyif senin hakkındır, ama harcarlar bir yol;
bizim içimiz temiz, onlar bakar kem gözle.
yoksa, başka sahte ve kahpe gözler nereden
çıkırır içimdeki coşkulu, çapkın kanı?
zaaflarıma bakıp - onlar benden beterken-
niye kötülüyorlar bence iyi olanı?
hayır, ben neysem oyum. bende bunca günah var
diyenler ayna tutar kendi günahlarına:
ben ne kadar doğruysam o kadar eğri onlar,
habis düşünceleri yargı olamaz bana,
meğer ki hepten şuna inansınlar: her yerde !
herkes kötüdür, hem de iktidar kötülerde.

122. sone

ezberimdedir senden armağan olan defter,
aklımda yaşayacak her harfî, her cümlesi;
değersiz kâğıtlardan koptu yazdığın sözler,
zamanın ötesinde, sonsuzlaşacak hepsi;
yeter ki, en azından, şu beyinle şu yürek
yaşamı sürdürsünler güç alarak doğadan,
onlar unutkanlığa yenik düşünceye dek;
senin yazdıklarınsa kalkmayacak ortadan.
bunca anı saklamak için defter yetişmez:
aşkının hesabını tutmağa ne gerek var?
her şeyi göze aldım, defteri attım bu kez,
böylelikle kazandım daha sağlam anılar.
deftere bel bağlamak, anmak üzere seni,
unutkanlar safına çekip götürür beni.

123. sone

hiç övünme, zaman, sen değiştirmedin beni.
tazelenen gücünle yarattığın ehramlar,
bence ne şaşılacak yapılar, ne de yeni;
eski ağızlardaki yeni taam, o kadar.
ömrümüz kısacıktır: biz o yüzden hayranız
önümüze eskidir diye serdiklerine;
tam gönlümüze göre yaratılmış sanırsız
dillere destan olmuş gibi görmek yerine.
defterlerinle sana meydan okurum işte:
bugüne de düne de ben asla kalmam hayran,
kayıtların yalandır, gördüklerimiz sahte:
büyürler, küçülürler hep senin koşuşmandan.
and içiyorum ve bu anddan dönmeyeceğim:
tırpanına ve sana rağmen sürecektir sevgim.

124. sone

benim aşkım ikbalden rastgele doğmuş olsa
belki, babası yoktur, talihin piçi denir;
onu sevip sevmemek, çağın keyfine kalsa
otlarla ayıklanır, çiçeklerle derlenir.
hayır, kader kismetten doğmamıştır bu çocuk,
onun başına belâ değildir ne tantana,
ne de yaşamdan sille yiyendeki mutsuzluk;
bağlı kalmaz zamanın, iniş çıkışlarına.
düzen kural tanımaz; kendi başına buyruk,
kısacık saatlerde bencil çıkarlar bulmaz,
kendindedir iktidar, ondadır yüce doruk;
ısınmadan da büyür, sağanakta boğulmaz.
bu sözlerime çağın budalaları şahit:
hepsi, ömrünce suçlu, ölünce masum şehit.

125. sone

anlı şanlı yaşadım, bir alay süs, şatafat;
dış varlığa bu kadar özenmek neye yarar?
sonsuzluğa erişmek için bunca temel at,
hepsi de çöküp gider, kısacık yaşamı var.
az mı gördük, ikbalde tantanayla yaşarken
nimetlerin bedeli yüzünden kimler bitti;
yalın zevki bırakıp debdebeye koşarken
zavallı eyyamcılar okka altına gitti.
bense senin gönlünde yaltaklanırım sana,
al şu armağanımı, yoksul ama yürekten;
düzmece, düşük şeyler karışmamıştır ona,
işte değiş-tokuş bu: sana karşılık sırf ben.
vazgeç iftiralar, özentileri bırak,
hep kara çalsalar da gerçek ruh kalır ak pak.

sone 126

hey oğul, güzel oğul, avucunda kısıvrak:
vaktin dönek aynası, bir de saatli orak.
sen ay gibi büyürken, serpilip gelişirken
hepten çokmuş görünür kim varsa seni seven.
yıkımlara egemen olan doğa tanrıça
seni geri çekiyor sen hızla yol aldıkça:
amacı, hünerini sende kanıtlayarak
zamanı rezil etmek, sefil anlara kıymak.
şimdi gözbebeğisin, ama kork ondan, çünkü
tuttuğu hazinesi sonsuz onun olmaz ki.
ertelese de er geç hesabı kapanacak:
yapacağı ödeme sen olacaksın ancak.

127. sone

eski günlerde güzel demezlerdi esmere,
güzel sayılsa bile başka olurdu adı;
ama artık erişti uzak düştüğü yere,
hiçlikle lekelenen güzel hışma uğradı:
herkes ele alınca yaradanın gücünü ;
çirkinini güzel yapan takma yüz yaratılır,
ne kutsallığı kalır güzelliğin, ne ünü,
utanç içinde yaşar, bir köşeye atılır.
onun için dostumun kaşı gözü kapkara,
uğradığı haksızlık ona yas getirmiştir;
her yönden eşitse de güzel sarışınlarla
varlığa uzanan dil, günahına girmiştir.
yasa bürünse bile yaraşır üzüntüler,
dili dönen kimseler güzel işte budur der.

128. sone

sen benim musikîmsin, o güzelim ellerin
kutlu tahta tuşlarda nağmeler yaratınca
ve coşup durmasıyla ahenk dolu tellerin
can kulağıma o hoş ezgiler can katınca,
çevik sıçrayışlarla yumuşacık avcunu
öpüp duran o tuşlar beni kıskandırıyor,
zavallı dudaklarım hasat sanıyor bunu,
tahtadaki cürete bakıp duruyor mosmor.
ne eşsiz zevk: danseden tuşlar gibi olmayı
özlemek, parmakların dolaşırken kayarak
o tuşların üstünde coşmak, cansız tahtayı
yaşayan dudaklardan daha çok kutsayarak.
arsız tuşlar sevin sin: uzat parmaklarını
ve öpeyim diye ver bana dudaklarını.

129. sone

acıkan kösnü, ruhu yıkıp geçer boşuna
utanç mezbelesinde; zevk alıncaya kadar
yalancıdır, kalleştir, susar kana ve cana,
azgın ve korkusuzdur; haindir, sert ve gaddar,
ama keyif sürünce birdenbire tiksindir:
delice istediği, öksesine girdi mi
nefret eder delice: sanki yutmuş gibidir
yutanları çıldırtсын diye konulmuş yemi;
hem kovalarken çılgın, hem ele geçirince,
delirir elde etti, edecek diye güya,
yaşanırken mutlu da, üzgün sona erince,
ilkin sevince çağrı, sonra bomboş bir rüya.
ne tuhaf ki dünyada bunları bilenler çok;
cehenneme götüren cennetten hiç kaçan yok.

130. sone

sevgilimin gözleri değil güneşin dengi,
mercan daha kırmızı onun dudaklarından;
kar beyaz da ne diye onun göğsü külrengi,
saçlar simse fışkırmış kara simler başından.
ben güller görmüşümdür yarı pembe yarı ak,
onun yanaklarında öyle güller ne arar;
cana can katar nice kokuları koklamak,
sevgilimin soluğu güzel kokmaz o kadar
musikî gibi gelir sözleri kulağıma,
yine de musikînin kat kat büyüktür tadı;
tanrıça nasıl yürür görmemişimdir ama,
sevgilim yürüyüp de gök katına çıkmadı:
şu var ki ozanların boş lâfına karnı tok,
yoksa tanrı bilir ya, sevgilimin eşi yok.

131. sone

sen şu hâlinle tam bir zorbasın: nasıl zâlim
olursa güzellikle övünüp şişinenler ...
iyi bilirsin, benim aşk düşkünü yüreğim
için sensin en güzel, en değerli mücevher.
ama seni görenler içtenlikle diyor ki:
sevgiye ah dedirtmek gücünden yüzün yoksun.
yanılıyorlar demek öyle zor geliyor ki
bunu yalnız kendime söylüyorum, andolsun.
elbet yemin ediyor değilim yalan yere:
yüzünü düşününce bin inilti ardarda
gelip tanık oluyor söylediğim sözlere:
senin karan en güzel kara benim kafamda.
yaptıkların bir yana, hiç kara değilsin sen:
sanırım, sana kara çalmaları bu yüzden.

132. sone

vurgunum gözlerine, o gözler acır bana,
bilirler, yüreğin hor görüp işkence eder;
seven yaşlılar gibi kara çekmiş sırtına,
kıvranışımı özlü bir şefkatle süzerler.
sabahleyin göklerde ışıyan güneş bile
yaraşamaz doğunun soluk yanaklarına,
akşama yol gösteren gür yıldız, görkemiyle
böyle ışık saçmaz loş batının yarısına:
yaşlı gözlerin daha çok yaraşır yüzüne.
bana da bir pay ayır yüreğindeki yastan:
seni yas daha güzel gösterir ele güne;
işte acıma duygun sana biçilmiş kaftan.
“güzel ancak karadır,” diye yemin ederim,
senin renginden yoksun olan çirkindir derim,

133. sone

kahrolsun hem dostumda hem bende derin yara
açarak yüreğime ah çektiren o yürek!
yetmez mi beni sokman amansız cefalara,
can dostumun kulluğa kul olması mı gerek?
gaddar gözlerim beni koparttı benliğimden
Öbür benliğim oldu sana kısıkvırak kle;
o da bıraktı beni, kendi varlığım ve sen ..
ben  kat işkenceye  kez katlandım böyle.
yüreğimi zincirle göğsünün zindanına;
tut zavallı kalbimi, bırak dostumunkini.
beni kim hapsederse kalbim bekidir ona:
hcremde cendereye koyamazsın sen beni.
ama zorlarsın, çünkü sende sıkıştım kaldım:
ben seninim, çâresiz, senindir tüm varlığım.

134. sone

iyi anlıyorum: o, senin oldu bu sefer.
arzuna boyun eğdim adayarak kendimi.
vazgeçerim kendimden, yeter, bana geri ver
Öteki benliğimi, dirlik dzenliğimi.
ne sen buna. razısın, ne o zgr kalmaya,
Çünkü sen a gzlsn, onun tertemiz kalbi;
benim için kefalet belgesini yazdı ya,
o da sana sımsıkı bağlandı benim gibi.
güzelliğin alıyor hakkı olan kazancı;
tefecisin, faizin alıp son kuruşunu,
benim borcum için o dosttan oldun davacı,
ben kötüye kullanıp yitirmiş oldum onu.
ben dostumu yitirdim; hem o sendedir, hem ben,
kurtulmadım ben hâlâ, o borcu demişken

135. sone

kadın ne arzu etse sende de o murat var,
o murat bütünüyle senindir, var gücüyle;
benim bol bol yaptığım, dertlerine dert katar,
senin tatlı ksnn ben arttırırım böyle.
sende bir murat var ki, sereserpe, koskoca:
meramıma varayım, bırak, bir kez girerek;
başkaları amaca ulaşıırken kolayca,
itilsin de snk m kalsın bende ki erek?
deniz baştan başa su, ama çeker içine
yağmuru, bolluğuna bolluk getirir kat kat.
sen şehvet zenginisin, şehveti oğalt yine,
benimkini de alıp muradına murat kat.
acımasızca itip kıyma taliplerine:
hepsini bir kişi say, beni de koy içine.

136. sone

sana yaklaştıım diye ruhun beni paylarsa
k3r ruhunla and ver ki bendim istediğin will;
ruhun bilir ya, onda şehvetin yeri varsa,
aşk uğruna, sevgimi doldur, tatlım, zor değil.
will erecek sendeki sevgi hazinesine,
ne arzular katacak: ben'im onlardan biri...
yüce işlerde, büyük sayılarda, bir tane
hiç kadar önemsizdir, ne olur ki değeri?
varsın, adım geçmesin şu yığınlar içinde:
döküm yaparken, beni yine de sayarsın sen;
beni hiçe say, ama unutma, bu hiçin de
tatlı bir değeri var sen onu benimsersen.
adım, aşkın olsun da sev onu biteviye,
o zaman sen seversin beni adım will diye

137. sone

aşk denen k3r budala, ne yaptın gözlerime?
bakıp da görmüyorlar gördükleri her şeyi;
bilirler güzellik ne, kısmet olmuştur kime;
yine de en kötüyü sanıyorlar en iyi.
hayran bakışlarıyla gözler baştan çıkınca
her erkeğin yüzdüğü koya demir atmış, bak;
şu göz yanılgısına gerekli mi ki kanca
takıp kalbimin akıl gücünü bağlı tutmak?
neden yüreğim onu kendi yeri bellesin:
bilir ki paylaşıyor dünya âlem o yeri?
neden gören gözlerim durum bambaşka desin,
böyle kem yüzde bulsun en güzel gerçekleri?
doğrulukta kalbimle gözlerim yanılarak
bu yalan vebasına tutuldular kısıkvrak.

138. sone

sevgilim, “özüm sözüm bir” diye and içince
ben inanırım, oysa söylediğin hep yalan;
varsın bellesin beni dünyada hiçbir ince
hile öğrenememiş olan acemi oğlan.
kendimi aldatırım genç sandı diye beni,
ama parlak günlerim geçti, çok iyi bilir;
ben yalnız önemserim yalan atan dilini,
bu yüzden kesin gerçek iki yandan ezilir.
sadık olmadığını söylemiyor, ne diye?
ben de açıklayamam yaşlandığımı, neden?
ah, güvenir gözükme ne yaraşır sevgiye;
yaşlanan aşk hoşlanmaz yıllarla yüzlenmekten.
yalan söyler dururuz, ben ona, o da bana:
tatlı dille sararız aybımızı yalana.

139. sone

ah, sen kalbimi ezdin geçtin gaddarlığınla;
şimdi üstüme atma tüm kötülüklerini!
beni gözünle değil, şu dilinle yarala,
hileyle değil, gerçek gücünle öldür beni.
gözüme baka baka, “sevdiğim başkası,” de;
canım, başka bir yana çevirme o bakışı;
türlü aldatmalarla yaralamak da niye,
zaten savunma gücü nedir ki sana karşı.
seni bağışlasam mı? ah, sevgilim bilir ki
güzelim bakışları olmuştur bana düşman.
düşmanları hep benden öteye çevirir ki
başkaları devrilsin o amansız oklardan.
vazgeç, işte ben artık yan ölüyüm ama,
bak da büsbütün öldür beni, son ver anma.

140. sone

gaddar olduğun gibi akıllı ol; hor görme,
zorlayıp da taşıрма dili bağlı sabrımı:
yoksa, belki düşürür üzüntü dilime,
sen acımadığından, hep sancılandığımı.
derdim ki - sana akıl vermek gelse elimden
beni sevmesen bile, seviyorum de bari,
nasıl ki hırçın hasta, ecele boğuşurken
hekimden duymak ister yalnız sağlık haberi.
hiç umudum kalmazsa başlarım çıldırmaya
ve delirirsem acı sözlerim seni haklar.
öyle kahpeleşt ki şer kumkuması dünya,
çılgin müfterilere kanar çılgin kulaklar.
ne ben kara çalayım, ne de söz gelsin sana:
kalbin yalpa yapsa da gözünü dik karşına.

141. sone

tanrı bilir, gözümle sevmiyorum ben seni:
çünkü sana baktıkça gözüm bin kusur bulur.
ama yüreğim sever gözün sevmediğini,
görünüşe aldanmaz, sevgiye teslim olur.
kulağımı okşamaz dilindeki türküler,
sırnaşmaların ince duygular vermez tene;
alıp götürmez beni lezzetler ve tütsüler
seninle başbaşa bir coşkular şölenine.
beş aklımla beş duyum hiç caydırmayacak
sana köle olmaktan bendeki şaşkın kalbi:
vazgeçti insanlıktan var olmak için ancak
senin mağrur kalbinin sefil bir kulu gibi.
çektiğim illetlerdir varlığımın kazancı;
bana günah işletip verdiğin ödül: sancı

142. sone

benim günahım aşktır, senin erdemin nefret;
sevgi gūnahtır diye gūnahımdan nefret bu.
gel, kendi durumunu benimkine kıyas et,
göürsün siteminin ne haksız olduğunu.
haklıysa da, o sözler kızıl süsünü bozan
ve benimkiler kadar bol sahte aşk senedi
düzüp başkalarının yataklarını talan
eden dudaklarından işitilmemeliydi.
seni sevmem yasaldır; bak, seviyorsun sen de;
gözüm sırf sana düşkün, senin gözün onlara;
merhamet, yüreğinde kök salıp boy versin de
acımanla hak kazan sana acınanlara.
aramaya kalkarsan kendi gizlediğini
senin kendi örneğin yoksun bırakır seni.

143. sone

titiz bir ev kadını,koşu tutturur hani
tutsam diye sıvışan tüylü bir yaratığı,
kucağından indirip bırakır bebeğini:
kaçıp gideni eve sokmaktır can attığı.
geride kalan yavru, ağlayarak seyirtir,
yetişmeye çırpınır. ananın derdigünü,
peşinden koştuğunu gözden yitirmemektir:
dinlemez yavrucağın yaman üzüntüsünü.
senden kaçıp gidenin düşmüşsün ya peşine,
ben yavrunum, uzaktan kovalıyorum seni.
umduğunu tutunca dönüp bana gel yine,
bir anne gibi ol da öp beni, okşa beni.
dualarım hep şudur :artık muradına er
ve dönüp bana gel de çığlıklarına son ver.

144. sone

biri huzur, biri dert, iki sevgim var benim,
iki görüntü gibi hep gönlümü çelerler:
sarışın bir erkektir benim iyi meleğim,
kötü ruh bir kadındır, kapkaranlık bir esmer.
dişi cin cehennemde beni yok etmek ister,
meleğimi gönlümden ayartmağa çalışır,
onun saf varlığını pis kibriyle büyüler,
kutsal ruhuşeytana çevirmeye kalkışır.
benim iyi meleğim iblisçe kudurunca
dosdoğru bilemem de kuşkulara düşerim:
ikisi benden ayrı sıkı dostluk kurunca
melek, dişi şeytanın cehenneminde derim;
dertliyim bilemeden kuşkuyla yaşamaktan,
sonunda meleğimi yakacak dişi şeytan.

145. sone

aşkın kendi eliyle yarattığı dudaklar
bana söyledi "nefret ediyorum" sözünü,
bende ki sırf o kadın yüzünden yıkıntı var;
ama şu varlığımın gördü de çöktüğünü
ansızın yumuşadı yüreği merhamatle:
yaman bir zılgıt verdi kıyamet koparırken
bile inceliğini yitirmeyen o dile;
ona öğretti selam vermesini yeniden.
tam "nefret ediyorum" derken birden vazgeçti
gece ardından nasıl canım bir gün gelirse;
cennetten cehenneme gece de uçup geçti
nasıl bir iblis kapı dışarı edilirse.
"nefret ediyorum"dan nefreti söküp attı:
"senden değil" diyerek şu canıma can kattı.

146. sone

zavallı ruh, günahkar toprağımın canevi,
olmuşsun başkaldıran güçler elinde köle;
niçin yanar içinde dert ve yokluk alevi,
oysa dış duvarların süslü boyalı böyle?
günlerin sayılı da bu çürüyen konakta
niye harcarsın ona sen varını yoğunu?
mirasına aç gözlü böcekler konacak da
ne süs kalacak ne şan. budur bedeninin sonu.
sen artık uşağının yitirdiğiyle geçin,
seni yüceltsin diye o erisin, yok olsun;
kof saatlerini sat sonsuzluk almak için,
dışın yoksul düşün de için servetle dolsun.
sen de ölümle beslen nasıl ölüm can yerse,
ölmek bitmiş demektir ölüm ölür giderse.

147. sone

sevgim bir humma sanki: özlem duydukça duyar
illetini sürdüren ne bulursa hep ona;
sırf sağlığa aykırı yiyeceklerle doyar:
girmişti oynak, hasta iştahın buyruğuna.
benim kara sevdamın hekimi olan aklım,
sözünü dinlemedim diye çıktı çileden,
beni bırakıp gitti - ıssız, umutsuz kaldım:
arzu ölümdür - şifa istemiyorsa beden.
iyileşemem artık; yoktur aklıma derman,
zıvanadan çıkmışım: göremem rahat yüzü;
düşüncem de, lâfım da çılgınca, karman çorman,
rastgele söylerim her deli saçması sözü.
andım budur: güzelsin, bence varlığın ışıık;
cehennem gibi kara, gece gibi karanlık.

148. sone

ah Şu sevgi ne biçim gözler koymuŐ kafama!
hiç yok onlarla gerçek arasında ilişki;
olsa bile fırsat yok doğru yorumlamama
gözlerin gördüğünü. aklım öyle gitmiş ki
sevgilisi güzelse yalancı gözlerimin
ve dünya değil derse, sanki ne anlam taşır?
güzel değilse, demek, gözlerinde sevginin
yoktur tüm insanlara görünen gerçek - hayır!
ne yapsın? nasıl ersin aşkın gözü gerçeğe?
içi dışı yaş dolu, seyretmekten periŐan.
öyleyse ŐaŐmamalı ben yanlış gördüm diye:
güneş bile göremez gökler saydam olmadan.
kurnaz sevgi, yaşlarla kör tutuyorsun beni,
sağlam gözler görmesin diye iğrençliğini.

149. sone

seni sevmediğimi nasıl söylersin zâlim?
benliğimden vazgeçtim katılmak için sana.
kendimi unutturken seni düşünmez miyim?
sen zorbasın, varlığım sana fedâ, baksana!
ben dost belledim mi ki senden nefret edeni?
hiç bağrıma bastım mı senin hor gördüğünü?
asla!her surat asıp horladığında beni,
hemen kendimden, yasla, almadım mı öcünü?
bende saygı duyduğum bir erdem var mı, söyle,
sana hizmetten nefret edecek kadar mağrur?
sendeki kusurlara taparım var gücümle;
gözünün her bakışı, benim için buyruktur.
var nefret et, aşkım, ben seni apaçık gördüm:
sen ancak görenleri seversin, bense körüm.

150. sone

hangi kudretten aldın bu yaman gücü, söyle,
gönlümü nasıl köle ettin bunca kusura?
ne yaptın ki yadsırım neyi görsem gözümle,
“andolsun,” derim “güneş bürümez günü nura.”
ne hünerdir kötüyü iyiye çevirmeği
başarmak. yaptığından arta kalan süprüntün
bile kanıtlıyor bu ustaca yeteneği:
en kötü işin, nice iyi işlerden üstün.
sana sevgime sevgi katmağı öğreten kim?
görüp işittiklerim nefret gerektirirken?
başka herkes tiksindi, ama ben seni sevdim;
sen onlar gibi olma, sakın iğrenme benden.
bende aşk yarattıysa senin değersizliğin,
benim daha çok hakkım olmuş demektir sevgin..

William

Shakespeare